

Školní vzdělávací program

Základní umělecké školy Horšovský Týn, Sady Petra Bezruče 101

UMĚNÍ – KLÍČ K RADOSTEM ŽIVOTA

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1	Počet oborů, velikost	5
2.2	Historie a současnost	5
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	5
2.4	Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce	5
2.5	Vybavení školy a její podmínky	5
2.6	Výuka ve třech uměleckých oborech	6
2.7	Přijímání žáků ke studiu	6
3	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE	6
3.1	Zaměření školy	6
3.2	Vize školy	6
4	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	7
4.1	Hudební obor	7
4.2	Výtvarný obor	7
4.3	Literárně dramatický obor	8
5	VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ	8
5.1	Organizace studia:	8
5.2	Vzdělávací obsah hudebního oboru	9
5.2.1	Studijní zaměření Přípravné studium I a II	9
5.2.2	Studijní zaměření Hra na klavír	10
5.2.3	Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje (EKN)	15
5.2.4	Studijní zaměření Hra na housle	20
5.2.5	Studijní zaměření Hra na kontrabas	24
5.2.6	Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu	28
5.2.7	Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu	32
5.2.8	Studijní zaměření Hra na klarinet	37
5.2.9	Studijní zaměření Hra na saxofon	41
5.2.10	Studijní zaměření Hra na trubku	44
5.2.11	Studijní zaměření Hra na kytaru	49
5.2.12	Studijní zaměření Hra na folkovou a country kytaru	54
5.2.13	Studijní zaměření Hra na baskytaru	58
5.2.14	Studijní zaměření Hra na bicí nástroje	63
5.2.15	Studijní zaměření Sólový zpěv	67
5.2.16	Studijní zaměření Hra na akordeon	72
5.2.17	Studijní zaměření Hra na dudy	77
5.2.18	Vzdělávací obsah kolektivních vyučovacích předmětů	82
5.3	Vzdělávací obsah výtvarného oboru	92
5.3.1	Studijní zaměření Přípravné studium	93
5.3.2	Studijní zaměření Výtvarná tvorba	93
5.4	Vzdělávací obsah literárně-dramatického oboru	97
5.4.1	Studijní zaměření Přípravné studium	98
5.4.2	Studijní zaměření Dramatická tvorba	99
6	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI ...	108
7	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	109

8	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	109
8.1	Zásady a způsob hodnocení žáků	109
8.2	Oblasti vlastního hodnocení školy.....	111
	PŘÍLOHA.....	112

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Horšovský Týn

Předkladatel

Název organizace: Základní umělecká škola Horšovský Týn, Sady Petra Bezruče 101

Sídlo organizace: Sady Petra Bezruče 101, 346 01 Horšovský Týn

IČ organizace: 65 571 860

Místa poskytovaného vzdělávání:

1. Sady Petra Bezruče 101, 346 01 Horšovský Týn
2. Pavlovická 352, 345 26 Bělá nad Radbuzou
3. Masarykova 282, 345 22 Poběžovice

Statutární zástupce: Alena Svobodová, ředitelka

Škola je státní příspěvkovou organizací s právní subjektivitou od 1. ledna 1998.

Kontakty: telefon: 379 422 304
 e mail: info@zushtyn.cz
 www: <http://www.zushtyn.cz/>

Zřizovatel

Název: Město Horšovský Týn

Sídlo: nám. Republiky 52, 346 01 Horšovský Týn, okres Domažlice

IČO: 00253383

Kontakty: telefon: 379 415 111
 e mail: posta@muht.cz
 www: <http://www.horsovskytyn.cz/>

Platnost dokumentu od: 1.9.2023

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Počet oborů, velikost

Základní umělecká škola Horšovský Týn nabízí základní umělecké vzdělávání v hudebním oboru (HO), výtvarném oboru (VO) a literárně-dramatickém oboru (LDO). Toto vzdělávání se člení na přípravné studium, základní studium I. a II. stupně a studium pro dospělé. Kapacita školy je 290 žáků.

2.2 Historie a současnost

Hudební škola v Horšovském Týně zahájila činnost v říjnu roku 1950 v jednopatrové budově v Sadech Petra Bezruče, ve které sídlí škola dodnes. Učitelství sbor byl tříčlenný, žáků bylo celkem 126. 18 v přípravné hudební nauce, 54 na housle, 40 na klavír, 1 na cello, 1 na violu, 3 na trubku a 9 na harmoniku. Celkem 108 žáků na nástroje. Počet žáků i učitelů se postupně zvyšoval až na dnešní kapacitu 255 žáků v oborech hudebním, výtvarném a literárně dramatickém. Škola má dvě pobočky. V Poběžovicích vyučujeme hudební obor od roku 1957 a od roku 1991 i v Bělé nad Radbuzou.

Již od založení hudební školy v Horšovském Týně pořádali učitelé spolu s žáky samostatné koncerty i drobná vystoupení pro různé společenské organizace. V každém období existence školy se našel nadšený učitel, který sdružoval žáky do komorních souborů. Významné bylo období deseti let na přelomu tisíciletí, kdy na škole působil bývalý vojenský dirigent ve výslužbě Alexander Kudry, který vedl Komorní orchestr ZUŠ složený ze žáků, učitelů ZUŠ a z amatérských hudebníků. Toto těleso přivedlo do koncertních sálů Hradu a zámku Horšovský Týn početné obecní občanstvo z celého regionu.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Výuku v naší škole zajišťují převážně kvalifikovaní pedagogové, absolventi (případně studenti) hudební konzervatoře nebo vysoké školy hudebního zaměření, výtvarného oboru nebo oboru určeného pro výuku LDO.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Škola spolupracuje s ostatními ZUŠ v regionu. V budoucnu chce škola navázat spolupráci s Realschule v partnerském městě Naaburg.(SRN)

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Budova ZUŠ Horšovský Týn: Technický stav budovy se ve spolupráci se zřizovatelem daří udržet na přijatelné úrovni. Vybavení školy je standardní.

Jednotlivé třídy jsou vybaveny počítači. Průběžně se podle potřeby doplňuje fond notového materiálu, knihy a učebnice pro HO, VO a LDO. Do začátku výuky půjčujeme žákům housle, akordeon, klarinet, příčnou flétnu, saxofon, kontrabas, trubku a keyboard.

Pobočka v Poběžovicích a pobočka v Bělé nad Radbuzou: Vyučujeme zde jen hudební obor. Výuka probíhá ve 2 třídách tamních základních škol. Při výuce Hudební nauky, elektrických klávesových nástrojů (EKN) a dechových nástrojů využíváme hudební nástroje pořízené uměleckou školou. Na obou pobočkách jsou k dispozici pro výuku klavír a CD přehrávač.

2.6 Výuka ve třech uměleckých oborech

- v přípravném studiu pro děti ve věku od šesti let VO, od pěti let HO a LDO
- v základním studiu I. stupně pro děti a mládež ve věku od sedmi let
- v základním studiu II. stupně pro mládež ve věku od čtrnácti let

2.7 Přijímání žáků ke studiu

Každý umělecký obor na škole má své přijímací zkoušky. Ty se konají většinou v měsíci červnu. Ve výjimečných případech se zkušební komise sejde v náhradním termínu i po oficiálním datu přijímacích zkoušek. Zkušební komise ohodnotí žáka za pomoci bodového systému a zařadí jej do příslušného ročníku či přípravného studia. O přijetí rozhodne ředitelka školy. O tomto rozhodnutí škola vyrozumí zákonného zástupce žáka písemně.

Uchazeči o studium jsou přijímáni na základě úspěšného vykonání talentové zkoušky. Termín zkoušek vždy zveřejňuje škola s časovým předstihem. Do přípravného a základního studia mohou být výjimečně přijati mimořádně nadaní uchazeči, kteří nedosáhli stanoveného věku. Uchazeči, kteří překročili věk sedmi let pro první stupeň a čtrnácti let pro druhý stupeň studia, mohou být podle výsledku talentové zkoušky přijati do některého z vyšších ročníků základního studia.

3 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3.1 Zaměření školy

- kromě zajištění základního uměleckého vzdělání si škola klade za cíl pomáhat vychovat kultivovaného, morálního a citlivého člověka s kulturním povědomím
- chce nabízet kvalitní vzdělání a kvalitní pedagogickou práci ve všech třech uměleckých oborech (hudební, literárně dramatický, výtvarný), které úzce spolupracují a navzájem se prolínají
- obohacuje nezbytný, klasický styl výuky metodami využívajícími moderní technologie
- chce umožnit „budoucím umělcům“ realizovat se ve sboru, v různých sdruženích, souborech
- dbá o odborný růst všech zaměstnanců

3.2 Vize školy

- rozvíjet spolupráci s organizátory společenských a kulturních akcí ve městě
- zvyšovat současný standard školy
- zachovávat vytyčené cíle, uvedené v kapitole Zaměření školy

4 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Společně vymezujeme psaná pravidla vzájemného chování a jednání, která dodržujeme ve vztahu k žákům, rodičům i mezi sebou. S žáky diskutujeme, tříbíme jejich názory a vedeme je tak k sebehodnocení i toleranci k odlišným názorům.

Podporujeme žáky ve chvílích pochyb radou a povzbuzujeme je pochvalou. Pro žáky pravidelně pořádáme žákovské koncerty, veřejná vystoupení, výstavy a organizujeme mezioborové projekty. Poskytujeme informační servis pro získání přehledu o doporučených kulturních akcích.

Žákům jdeme příkladem tím, že do výuky chodíme včas, připraveni na výuku, vhodně se oblékáme, chováme se přátelsky a jsme důslední.

4.1 Hudební obor

- Vysvětlujeme žákům i rodičům důležitost pravidelné domácí přípravy.
- Zapojujeme žáky do komorní nebo souborové hry, pravidelně kontrolujeme jejich připravenost do těchto seskupení.
- Pořádáme koncerty pro rodiče a žáky.
- Vytváříme pro žáky dostatek příležitostí k prezentaci získaných dovedností, umožňujeme zažít úspěch, ale i zvládnout neúspěch.
- Dílčími pochvalami motivujeme žáka k lepším výkonům a podporujeme jeho sebevědomí.
- Archivujeme portfolio žáků pro kontrolu jejich růstu a vývoje.
- Pro žáky a rodiče máme zpracována pravidla chování na kulturních akcích a dbáme na dodržování našeho „kulturního devatera“ (viz dodatek).
- Absolventům umožňujeme pokračování kontaktu se školou formou aktivní účasti na koncertech a vystoupeních i poskytování individuálních konzultací.

4.2 Výtvarný obor

- Výtvarnou činností vedeme žáky k samostatnému definování problému a jeho výtvarnému uchopení. Vycházíme z aktuálních zkušeností žáků, které rozvíjíme a obohacujeme. Přistupujeme k tvorbě jako k experimentální praxi, kdy postupy, metody a technologie se postupně objevují, ověřují a zdokonalují. Nesvazujeme žáky svým názorem či názorem autorit bez toho, aniž by jim byla dána šance postupně si jej utvářet na základě vlastních zkušeností.
- Navozením tvůrčí atmosféry na základě porozumění, vcítění a respektu k odlišnostem sociálním i kulturním žáci směřují k zodpovědnosti za vlastní konání. Skupinovými pracemi docházíme k dialogu a jednotě výtvarného jazyka v rámci společného díla.
- Diskuzí po zhlédnutí výtvarných výstav, reprodukcí i architektury podporujeme žáky ve vyjádření vlastního svobodného názoru na díla podloženého argumenty. Reflexí aktuálního výtvarného dění ve světě podporujeme zájem o dění ve výtvarné kultuře. Žáci mají možnost veřejně se podílet na kulturních akcích a výstavách v regionu.

4.3 Literárně dramatický obor

- Prací na tvorbě inscenace či krátké etudy seznámíme žáky s různorodými typy literárních, dramatických a dalších děl. Prostřednictvím jejich analýzy vedeme žáky k jejich kritickému hodnocení a vyslovení vlastního názoru opřeného o argumenty. Dáváme žákům možnost samostatně rozhodovat o volbě předlohy či způsobu její interpretace.
- Živou komunikací a individuálním přístupem jsme žákům vzorem v rozvoji tolerance, empatie a komunikativních dovedností. Prací na společných projektech podporujeme u žáků zodpovědnost za společné dílo.
- Umožňujeme žákům prezentaci na veřejnosti a tím jim dáváme možnost aktivně se zapojovat do kulturního dění v jejich okolí.

5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ

5.1 Organizace studia:

Hudební obor:

Přípravné studium – dvouleté pro děti od pěti let, jednoleté pro žáky od šesti let

Přípravné studium II. stupeň – jednoleté pro žáky od čtrnácti let začínající studium v hudebním oboru

Základní studium I. stupeň – sedm ročníků pro žáky od sedmi let

Základní studium II. stupeň – čtyři ročníky pro žáky od čtrnácti let (a starší) navazující na základní studium I. stupně

Výtvarný obor:

Přípravné studium – jednoleté pro žáky od šesti let

Základní studium I. stupeň – sedm ročníků pro žáky od sedmi let

Základní studium II. stupeň – čtyři ročníky pro žáky od čtrnácti let (a starší) navazující na Základní studium I. stupně

Studium pro dospělé - čtyři ročníky pro žáky od devatenácti let

Literárně-dramatický obor:

Přípravné studium – dvouleté pro žáky od pěti let, jednoleté pro žáky od šesti let

Základní studium I. stupeň – sedm ročníků pro žáky od sedmi let

Základní studium II. stupeň – čtyři ročníky pro žáky od čtrnácti let (a starší) navazující na základní studium I. stupně

Žáci II. stupně základního studia, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia odpovídajícího studijního zaměření, zahajují studium u příslušných vyučovacích předmětů na II. stupni základního studia plněním vzdělávacích obsahů I. stupně.

Žáci, kteří přestoupí na I. stupni základního studia do jiného studijního zaměření, pokračují kontinuálně dál ve studiu vyučovacích předmětů, které jsou pro více studijních zaměření společné.

5.2 Vzdělávací obsah hudebního oboru

5.2.1 Studijní zaměření Přípravné studium I a II

V hudebním oboru je přípravné studium organizováno na dvou úrovních- pro I. stupeň a pro II. stupeň (žáci od 14 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně).

Přípravné studium I

Charakteristika

Cílem studijního zaměření Přípravné studium na I. stupni je hravou a zábavnou formou seznámit děti se základy hudební teorie, propojení teorie a vlastního hudebního vyjádření dětí jak zpěvem, tak hrou na hudební nástroje. Žák je s ohledem na věk zařazen buď do jednoletého, nebo dvouletého Přípravného studia.

Učební plán A: dvouleté přípravné studium

Předmět	1. ročník	2. ročník	
		1. pololetí	2. pololetí
Přípravná hudební nauka I**	1		
Přípravná hudební nauka II***		1	1
Hra na nástroj*	0/0,5/1	0/0,5/ 1	0,5/1

*Hra na klavír, Hra na EKN, Hra na housle, Hra na zobcovou flétnu, Hra na kytaru, Hra na akordeon, Hra na bicí nástroje, Hra na nástroj- Sólový zpěv

** zkratka PHN I

*** zkratka PHN II

Poznámka:

- *Předmět Přípravná hudební nauka je realizován kolektivně.*
- *Do 1.ročníku (PHN I) jsou zařazováni děti předškolního věku od pěti let věku.*
- *Do 2. ročníku (PHN II) jsou zařazováni žáci od šesti let věku.*
- *Hra na nástroj probíhá individuálně s hodinovou dotací 0,5h nebo ve skupině dvou až tří žáků s hodinovou dotací 1 h. V případě, že si žák ještě nezvolil hudební nástroj, navštěvuje kolektivní předmět Přípravná hudební nauka (pro tento případ je v tabulce u předmětu Hra na nástroj uvedena 0). Ve 2. pololetí 2. ročníku již žák musí navštěvovat výuku předmětu Hra na nástroj (respekt. Hra na nástroj- Sólový zpěv).*
- *Na žádost rodiče, doporučení přijímací komise a povolení ředitelky školy může žák docházet do výuky Hra na nástroj, Hra na nástroj - Sólový zpěv již od 1.pololetí.*
- *Učební osnovy předmětu Hra na nástroj, Hra na nástroj-Sólový zpěv jsou uvedeny přímo v kapitolách Přípravné studium u jednotlivých studijních zaměření I. stupně.*

- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Přípravná hudební nauka jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.15.1.*

Učební plán B: jednoleté přípravné studium

Předmět	1. pololetí	2. pololetí
Přípravná hudební nauka II**	1	1
Hra na nástroj*	0/0,5/1	0/0,5/ 1

*Hra na klavír, Hra na EKN, Hra na housle, Hra na zobcovou flétnu, Hra na kytaru, Hra na akordeon, Hra na nástroj- Sólový zpěv

**Zkratka- PHN II

Přípravné studium II

Charakteristika

Pro zájemce od 14 let, kteří nenavštěvovali I. stupeň Základního studia, organizujeme v hudebním oboru jednoleté přípravné studium ke vzdělávání v Základním studiu II. stupně.

Učební plán

Předmět	1. pololetí	2. pololetí
Přípravná nástrojová výuka*	1	1
Hudební nauka	1	1

* Hra na klavír, Hra na EKN, Hra na housle, Hra na zobcovou flétnu, Hra na příčnou flétnu, Hra na trubku, Hra na klarinet, Hra na saxofon, Hra na kytaru, Hra na baskytaru, Hra na akordeon, Hra na bicí nástroje, Hra na dudy, Sólový zpěv

Poznámka:

- *Učební osnovy přípravného vyučovacího předmětu Přípravná nástrojová výuka, Přípravná nástrojová výuka- Sólový zpěv odpovídají 1. ročníku základního studia I. stupně příslušného studijního zaměření. V dalším studiu žák plní výstupy I. stupně Základního studia, za jeden školní rok plní výstupy dvou ročníků.*
- *Žák užívá základní potřebné znalosti v oblasti hudební teorie cca v rozsahu látky 1. ročníku HN. Získá je buď přímo ve výuce předmětu Přípravná nástrojová výuka, Přípravná nástrojová výuka- Sólový zpěv nebo může navštěvovat výuku předmětu Hudební nauka.*

5.2.2 Studijní zaměření Hra na klavír

Charakteristika

Klavír patří k nejrozšířenějším hudebním nástrojům. Uplatňuje se v různých hudebních žánrech jako nástroj sólový i doprovodný, či jako součást orchestru. Každý hudební styl zanechal klavíru rozsáhlý repertoár.

Cílem výuky je podchytit a dále rozvíjet zájem žáka o hru na tento hudební nástroj a hudbu. Během studia žáci získávají takové pianistické znalosti a dovednosti, které následně využijí při hře sólové, čtyřruční, hře doprovodů a také v souborech s různým nástrojovým obsazením. Na základě zájmu a schopností jsou žáci připravováni na další odborné studium.

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Povinné předměty:											
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Klávesový seminář				1	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Prohloubená hudební nauka						1	1			1	1
Sborový zpěv	1	1	1								

Poznámka:

- *Vyučovací předmět Hra na klavír je realizován individuálně.*
- *Ve volitelném předmětu Kolektivní interpretace žák vybírá podle svého zájmu a na základě doporučení učitele hry na nástroj z možnosti hry v souboru podle nabídky, nebo si vybere volitelný předmět Klávesový seminář, nebo volitelný předmět Sborový zpěv. Jeden z těchto předmětů je povinný.*
- *Do předmětu Kolektivní interpretace může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel hry na nástroj.*
- *Žák si v případě zájmu může vybrat nepovinný předmět Sborový zpěv.*
- *Žák plní všechny povinné předměty tak, jak jsou v jednotlivých ročnících rozvrženy.*
- *Vyučovací předmět Klávesový seminář je realizován kolektivně. Učební osnovy jsou uvedeny v kapitole 5.2.17.6.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Hudební nauka jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.2.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Kolektivní interpretace jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.4.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Sborový zpěv jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.5.*

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Přípravné studium I

Vyučovací předmět: Hra na nástroj

žák

- pojmenuje a ukáže bílé klávesy
- vysvětlí pojmy vysoko, hluboko, potichu, nahlas, rychle, pomalu
- hraje portamento, staccato
- použije obě ruce (střídáním nebo hrou dohromady)
- hraje tří a čtyřručně s učitelem
- hraje podle sluchu jednoduché písně a říkadla
- transponuje jednoduchou lidovou píseň, doprovodí ji dudáckou kvintou

Základní studium

Vyučovací předmět: Hra na klavír

I.stupeň

1. ročník

žák

- předvede správné a uvolněné posazení u nástroje, postavení rukou
- tón tvoří vahou paže, hrané tóny kontroluje sluchem
- hraje legato
- podkládá a překládá prsty, hraje dvojhmaty
- pojmenuje a ukáže černé klávesy
- rozliší a použije hru piano, mezzoforte, forte
- zahraje skladbičku ve dvoučtvrt'ovém, tříčtvrt'ovém, čtyřčtvrt'ovém taktu
- hraje podle not v G a F klíči (c – g2)
- hraje jednoduché skladby oběma rukama dohromady

2. ročník

žák

- hraje durové stupnice souběžně nebo v protipohybu dohromady, mollové stupnice každou rukou zvlášť
- k probíraným stupnicím hraje tónický kvintakord s obraty každou rukou zvlášť
- zahraje skladbičku v osminovém taktu
- vysvětlí a použije crescendo, decrescendo, ritardando, a tempo
- zvukově odliší melodii a doprovod

- užije v doprovodu lidových písní toniku a dominantu
- předvede z paměti vybrané skladby

3. ročník

žák

- hraje durové a mollové stupnice protipohybem nebo souběžně dohromady
- hraje tónický kvintakord s obraty k probíraným stupnicím dohromady
- čte a hraje všechny noty v G a F klíči
- hraje dvojhmaty, akordy, sexty
- hraje skoky přes jednu oktávu
- popíše charakter a náladu skladby (pochod, ukolébavka, vesele, smutně)
- předvede pedál současný
- ohodnotí jednoduchým způsobem svůj výkon
- transponuje a doprovodí jednoduchou lidovou píseň tónikou, dominantou, subdominantou

4. ročník

žák

- hraje durové i mollové stupnice v rovném pohybu nebo v protipohybu dohromady
- hraje tónický kvintakord s obraty k probíraným stupnicím dohromady
- hraje technická cvičení a etudy v rytmických a úhozových variantách, dbá na kvalitu tónu
- vysvětlí a předvede melodické ozdoby (přiraz, skupinka, nátryl, mordent)
- předvede pedál synkopický
- odliší dynamicky jednotlivé hlasy v jednoduchém vícehlasu
- interpretuje z paměti vybraný repertoár z různých stylových období

5. ročník

žák

- zahraje vyrovnaně durovou a mollovou stupnici v protipohybu a v rovném pohybu a 4- hlasý tónický kvintakord s obraty dohromady
- dbá na tvoření kultivovaného tónu a frázování, uplatní sluchovou sebekontrolu
- hraje přípravná cvičení ke hře oktáv
- vysvětlí a předvede hru obalu
- zahraje píseň s doprovodem T, D, S a obohacenou melodií v pravé ruce (tercie, sexty)
- zahraje drobnou skladbu z listu
- hraje jednodušší doprovody k sólovému nástroji

6. ročník

žák

- hraje durové i mollové stupnice dohromady kombinovaně
- hraje čtyřhlasé akordy s obraty a velký rozklad tónického kvintakordu zvlášť
- použije probrané melodické ozdoby
- ohodnotí svůj výkon a výkony druhých
- doprovodí písně podle sluchu nebo akordových značek

7. ročník

žák

- hraje durové a mollové stupnice dohromady kombinovaně v rychlejším tempu
- hraje velký rozklad kvintakordu a obrátů zvlášť
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu a uplatní v ní získané dovednosti
- samostatně pedalizuje ve vybraných skladbách
- nastuduje program na absolventské vystoupení nebo závěrečnou zkoušku

Přípravné studium II

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka

Žák plní výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně. V dalším studiu žák plní výstupy I. stupně Základního studia. Za jeden školní rok plní výstupy dvou ročníků.

II. stupeň

I. ročník

žák

- hraje durové a mollové stupnice (kombinovaným způsobem v rychlejších tempech, k probíraným stupnicím hraje čtyřhlasé akordy dohromady, velký rozklad kvintakordu a jeho obrátů dohromady, hraje D7)
- hraje rozsáhlejší etudy
- studuje rozsáhlejší skladby různých stylových období
- hraje z listu skladby na úrovni I. stupně

II. ročník

žák

- vytvoří samostatně prstoklad ve skladbách
- interpretuje rozsáhlejší skladby různých stylových období a žánrů
- hodnotí svůj výkon a výkony ostatních, analyzuje příčiny úspěchu, neúspěchu

III. ročník

žák

- zahraje skladbu, kterou si sám vybral a nastudoval (vysvětlí a zdůvodní způsob nácvičku, použije vhodně frázování, dynamiku, agogiku)
- vyjádří svůj názor při poslechu skladeb klasické i populární hudby

IV. ročník

žák

- rozezná základní umělecké směry, zařadí nejvýznamnější skladatele a pozná stěžejní díla klasické hudební literatury

5.2.3 Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje (EKN)

Charakteristika

Při hře na EKN budeme u žáka podporovat, prohlubovat a rozvíjet jeho zájem o hudbu. Naučíme ho správné zásady hry na klávesový nástroj a vhodně využívat funkce EKN a přizpůsobit je různým stylům a žánrům hraných skladeb. Během studia si žák vyzkouší čtyřruční hru s vyučujícím i se spolužáky, doprovázení jiných nástrojů nebo zpěvu, hru v souboru, postupně si vypěstuje pohotovost ve hře z listu a vyzkouší si možnosti propojení EKN a počítače.

Soustavná smysluplná práce, domácí příprava, veřejné vystupování, spolupráce a pocit zodpovědnosti za společné dílo příznivě rozvíjí osobnost dítěte a bude mít určité příznivé dopad i na jeho budoucnost.

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
<i>Povinné předměty:</i>											
Hra na EKN	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
<i>Povinně volitelné předměty:</i>											
Klávesový seminář				1	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Nepovinné předměty:</i>											
Prohloubená hudební nauka						1	1			1	1
Sborový zpěv	1	1	1								

Poznámka:

- Hra na EKN probíhá individuálně nebo ve skupině 2-3 žáků.

- *Ve volitelném předmětu Kolektivní interpretace žák vybírá podle svého zájmu a na základě doporučení učitele hry na nástroj z možnosti hry v souboru podle nabídky, nebo si vybere volitelný předmět Klávesový seminář, nebo volitelný předmět Sborový zpěv. Jeden z těchto předmětů je povinný.*
- *Do předmětu Kolektivní interpretace může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel hry na nástroj.*
- *Žák si v případě zájmu může vybrat nepovinný předmět Sborový zpěv.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Hudební nauka jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.2.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Kolektivní interpretace jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.4.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Sborový zpěv jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.5.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Klávesový seminář jsou určeny pro žáky studijního zaměření Hra na klavír a Hra na EKN jsou uvedeny v kapitole 5.2.17.6.*

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Přípravné studium I

Vyučovací předmět: Hra na nástroj

žák

- vysvětlí pojmy vysoko, hluboko, potichu, nahlas, rychle, pomalu
- se orientuje na klávesnici - používá jména oktáv, jména bílých kláves
- použije základní funkce EKN - tlačítko zapnutí / vypnutí, změna barvy tónu, změna stylu automatického doprovodu a jeho tempa
- určí dvou, čtyřdobé a třídobé styly automatického doprovodu, určí 1.dobu základních rytmů
- hraje pětiténové dětské písně podle sluchu i podle not na jednoduché rytmy (bicí automatický doprovod, nebo doprovod T a D)

Základní studium

Vyučovací předmět: Hra na EKN

I. stupeň

1. ročník

žák

- pojmenuje všechny klávesy na klávesnici
- správně a uvolněně stojí nebo sedí u nástroje, správně postaví ruce na klávesnici

- nastaví základní barvy tónu (klavír, flétna, housle, kytara, trubka)
- nastaví základní rytmy automatického doprovodu (polka, waltz)
- nastaví tempo
- čte noty a hraje podle not v G a F klíči podle potřeb probíraných cvičení
- předvede hru legato, portamento, staccato; piano, mezzoforte, forte
- podkládá palec a překládá prsty, hraje dvojhmaty
- hraje cvičení na nezávislost rukou i jednotlivých prstů
- hraje z paměti lidové písně s tříhlasými durovými akordy (C, G, F, D) oběma rukama dohromady, hraje z paměti krátké klavírní skladby oběma rukama dohromady

2. ročník

žák

- čte noty a hraje podle not od C do c3 i s posuvkami
- předvede hru crescendo - decrescendo
- nastaví a použije funkci rozdělení klávesnice
- nastaví a použije funkci zdvojení barev tónů
- hraje levou rukou tříhlasé základní harmonické funkce (T, S, D) v durových tóninách (C, G, D, A, E, F)
- hraje kadence k doprovodu písní
- hraje skladby a písně v rychlejších tempech
- hraje pětiprstová cvičení v transpozicích, rytmických a úhozových variantách, cvičení s upoutanými prsty
- hraje durové stupnice a tónické kvintakordy s obraty od bílých kláves oběma rukama dohromady přes dvě oktávy v protipohybu (čtvrt'ová nota - TE 60)
- transponuje lidovou píseň s doprovodem kadence v tóninách probraných stupnic
- hraje vybrané skladby z paměti

3. ročník

žák

- čte a hraje všechny noty v G a F klíči
- nastaví a použije funkce automatické harmonizace
- hraje akordy v levé ruce podle akordových značek (tříhlasé a čtyřhlasé akordy)
- váže dvojhmaty a akordy s opakovaným tónem
- hraje skoky přes jednu oktávu
- hraje durové a mollové stupnice a tónické kvintakordy s obraty od bílých kláves oběma rukama dohromady přes dvě oktávy v protipohybu (čtvrt'ová nota - TE 90)

4. ročník

žák

- hraje sexty
- hraje písně s doprovodem TSD, melodie s tercií nebo sextou
- hraje durové a mollové stupnice a akordy oběma rukama dohromady přes dvě oktávy v rovném pohybu (čtvrt'ová nota - TE 80)
- harmonizuje klavírní etudy s pomocí automatického doprovodu a akordů
- při komorní hře nebo doprovodu sólového nástroje či zpěvu nastaví a použije funkci transpozice
- hraje z listu skladby na úrovni prvního a druhého ročníku
- rozliší dynamicky melodii od doprovodu, jednotlivé hlasy v jednoduchém vícehlasu
- hraje skladby s vyrovnaným podílem klavírních skladeb a skladeb s automatickým doprovodem v různých režimech

5. ročník

žák

- hraje melodické ozdoby (příráz, skupinka, nátryl)
- hraje oktávy (podle velikosti ruky)
- hraje durové a mollové stupnice a akordy oběma rukama dohromady přes dvě oktávy v rovném pohybu (čtvrt'ová nota - TE 100)
- používá čtyřhlasé akordy v doprovodu skladeb (septakordy)
- samostatně navrhne využití různých funkcí nástroje (druh rytmického doprovodu, barva tónu, rozdělení klávesnice, zdvojení barev tónů atd. podle povahy skladby)

6. ročník

žák

- hraje melodické ozdoby (trylek, obal, mordent)
- hraje stupnice a čtyřhlasé akordy s obraty oběma rukama dohromady v kombinovaném pohybu hraje durové a mollové stupnice a akordy oběma rukama dohromady přes dvě oktávy v rovném pohybu (čtvrt'ová nota - TE 110)
- využívá paměť nástroje pro více partů skladby
- vysvětlí a použije označení pro stejné funkce na různých značkách nástrojů (tone = voice, rhythm = style, dual = layer, atd.)
- hraje rozsáhlejší klavírní skladby

7. ročník

žák

- využije harmonický rozbor pro snadnější úpravu dané skladby i při tvoření dalších hlasů
- předvede pohotovost ve hře z listu klavírních skladeb i písní s akordovými značkami
- hraje durové a mollové stupnice oběma rukama dohromady v kombinovaném pohybu (čtvrt'ová nota - TE 120)

- hraje velký rozklad tónického kvintakordu a obrátů přes dvě oktávy v rovném pohybu
- ovládá různé typy kláves, vysvětlí jejich funkce a možnost jejich použití při interpretaci vybraných písní a skladeb

Přípravné studium II

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka

Žák plní výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně. V dalším studiu žák plní výstupy I. stupně Základního studia. Za jeden školní rok plní výstupy dvou ročníků.

II. stupeň

I. ročník

žák

- předvede technickou pohotovost ve hře klavírních skladeb i písní s akordovými značkami při hře z listu
- vytvoří doprovod k lidovým písním
- zahraje předehru, mezihru a dohru k písním
- hraje vybrané skladby z paměti

II. ročník

žák

- samostatně vybere a použije vhodné nastavení nástroje při hře populárních písní (respektuje při tom originální nahrávku)
- vyjádří vlastní názor na obsah, formu a stavbu studovaných skladeb
- při harmonizaci písní užívá různých stylů doprovodů
- využívá při hře všechny doposud získané znalosti

III. ročník

žák

- hraje písně s akordickým doprovodem i klavírní skladby
- aktivně se zapojuje do výběru skladeb
- ovládá svůj nástroj, při hře využívá jeho zvukové a technické možnosti
- interpretuje skladby, které jsou mu žánrově blízké

IV. ročník

žák

- dokáže zhodnotit svůj výkon

- poslechne si doporučené skladby svého zaměření od skladatele, jehož skladbu studuje
- seznámí se s možností propojení EKN a počítače
- naplánuje a nastuduje program na absolventské vystoupení
- předvede nejméně jednu skladbu z paměti

Poznámka: v každém pololetí žák připraví minimálně 4 „klavírní“ skladby a 4 písně (skladby) s akordovým doprovodem - vytváří z nich archiv, ze kterého na konci studia připraví program Absolventského vystoupení

5.2.4 Studijní zaměření Hra na housle

Charakteristika

Housle jsou hudební nástroj s velmi širokou možností uplatnění v sólové a komorní hře, v orchestrech symfonických, komorních, taneční a populární hudby, ve všech druzích folklorních souborů a country skupinách.

Pro žáky MŠ a žáky mladšího školního věku probíhá na počátku výuka bez not, tj. podle sluchu. Pokročilí žáci se uplatňují ve školních souborech a v orchestru. Během studia žáci získávají takové cvičební postupy a návody, aby si průměrný žák uměl poradit s nácvikem skladeb a dokázal samostatně vyřešit houslový problém.

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Povinné předměty:											
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Prohloubená hudební nauka						1	1			1	1
Sborový zpěv	1	1	1								

Poznámka:

- Vyučovací předmět Hra na housle je realizován individuálně.
- Ve volitelném předmětu Kolektivní interpretace žák vybírá podle svého zájmu a na základě doporučení učitele hry na nástroj z možnosti hry v souboru podle nabídky, nebo volitelný předmět Sborový zpěv. Jeden z těchto předmětů je povinný.
- Do předmětu Kolektivní interpretace může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel hry na nástroj.
- Žák si v případě zájmu může vybrat nepovinný předmět Sborový zpěv.

- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Hudební nauka jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.2.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Kolektivní interpretace jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.4.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Sborový zpěv jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.5.*

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Přípravné studium I

Vyučovací předmět: Hra na nástroj

žák

- pečuje o nástroj, dobře zachází s notovým materiálem
- vyjmenuje názvy hlavních částí nástroje
- zaujme správný postoj při hře, drží optimálně housle a smyčec
- hraje pizzicato na prázdných strunách a v durovém nebo mollovém prstokladu
- hraje arco na prázdných strunách a používá základní dělení smyčce (dp, hp, csm)
- zahraje rytmus jednoduché písničky na prázdných strunách s doprovodem jiného nástroje

Základní studium

Vyučovací předmět: Hra na housle

I. stupeň

1. ročník

žák

- vystaví prsty v prstokladu dur nebo moll a sluchově kontroluje postavení prvního prstu
- čte noty v daném prstokladu a vysvětlí číselné označení daného prstokladu
- hraje detaché celým smyčcem, polovinami a třetinami smyčce
- ovládá smyčec při přechodu přes struny
- hraje legato na jedné struně
- zahraje zpaměti jednoduchou píseň nebo skladbičku samostatně nebo doprovodem jiného nástroje
- označí charakter skladby (pochod-ukolébavka)

2. ročník

žák

- hraje z not v prstokladu dur a moll a vysvětlí číselné označení daného prstokladu
- hraje přechod ze struny vyšší na strunu nižší s použitím 4.prstu
- hraje martelé celým smyčcem, polovinami a třetinami smyčce

- hraje legato na jedné struně a s přechodem přes dvě struny
- zahraje skladbičky kratšího rozsahu z paměti s doprovodem jiného nástroje
- vysvětlí charakter skladby - smutně, vesele

3. ročník

žák

- hraje v 1. poloze v prstokladech s křížky a s béčky
- použije chromatický posun prstů mezi jednotlivými prstoklady
- hraje jednoduché dvojhmaty
- hraje vibrato na dlouhých notách
- zvládne kombinace smyků legato, detaché, martelé přes struny v různých rytmických obměnách
- rozlišuje při hře základní dynamické odstíny (forte, piano, crescendo, decrescendo)
- zahraje jednoduché skladby z paměti s doprovodem jiného nástroje

4. ročník

žák

- ovládá všechny prstokladové kombinace v 1. poloze a bezpečně čte noty
- ovládá základy hry ve 2. a 3. poloze, provádí přesuny ruky do 2. a 3. polohy přes prázdnou strunu
- hraje jednoduché dvojhmaty
- hraje vibrato na celých a půlových notách
- použije kombinaci smyků detaché, legato a martelé na více strunách
- zahraje z paměti skladbu středního rozsahu, nebo jednu větu z koncertina s doprovodem jiného nástroje
- zapojí se do souhry s dalšími nástroji
- za pomoci učitele naladí strunu A podle jiného nástroje

5. ročník

žák

- ovládá hru ve 2. a 3. poloze
- tvoří plynulé výměny z 1. do 3. polohy
- hraje dvojhmaty
- do hry zařazuje obtížnější smykové varianty (dělené smyky, menší oddíly
- řadového staccata)
- užije vibrato jako výrazový prostředek
- zahraje z paměti skladbu většího rozsahu nebo jednu větu z koncertu s doprovodem jiného nástroje
- použije samostatně crescendo, decrescendo, ritardando, accelerando
- do hry zařazuje melodické ozdoby a flageolety
- za pomoci učitele naladí dvojice strun

6. ročník

žák

- tvoří plynulé výměny ze 3. polohy do 5. polohy a hraje v 5. poloze
- čte noty s prstokladem ve 4. poloze, hraje ve 4. poloze
- hraje jednoduché dvojhmaty v polohách
- v jednoduché podobě využívá další obtížnější smyky (řadové staccato, základy spiccata)
- hraje kratší skladby z listu
- hraje melodické ozdoby: příraz, obal, skupinka
- pod vedením učitele naladí housle podle jiného nástroje

7. ročník

žák

- tvoří plynulé výměny mezi 1., 2., 3., 4., 5. polohou
- hraje dosud probrané smyky ve vyšších polohách
- hraje dvojhmaty ve vyšších polohách
- použije samostatně vibrato jako výrazový prostředek
- určí tóninu a formu skladby
- zná různá slohová období a volí vhodné výrazové prostředky k vyjádření charakteru skladby
- hraje z listu přiměřeně obtížné skladby
- naladí housle

Přípravné studium II

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka

Žák plní výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně. V dalším studiu žák plní výstupy I. stupně Základního studia. Za jeden školní rok plní výstupy dvou ročníků.

II. stupeň

I. ročník

žák

- použije samostatně při hře technickou zručnost pravé a levé ruky
- čte noty s číselným označením ve vysokých polohách
- samostatně použije dynamiku a agogiku

II. ročník

žák

- hraje smyky ve vysokých polohách
- rozliší styl hry různých hudebních období
- obhájí vlastní představu interpretované skladby
- uplatňuje se v souborech

III. ročník

žák

- samostatně napíše prstoklad a smyky v přednesové skladbě
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- použije samostatně způsoby nácvičku skladeb

IV. ročník

žák

- uplatní vlastní představu interpretované skladby
- zahraje skladbu náročnějšího a rozsáhlejšího charakteru (třívětvý koncert, dvě věty ze sonáty)
- popíše základní principy interpretace hudebního díla určitého slohového období

5.2.5 Studijní zaměření Hra na kontrabas

Charakteristika

Kontrabas je hudební nástroj s možností uplatnění v sólové a komorní hře, v orchestrech symfonických, komorních, taneční a populární hudby a ve všech druzích folklorních souborů.

Předpokladem pro zahájení studia je určitá míra fyzické i duševní vyspělosti uchazeče. Interakční spodní věkovou hranicí je 10 let věku dítěte. Samotnému přijetí ke studiu tedy předchází kromě talentové zkoušky také konzultace s vyučujícím, který doporučí další postup (jednou z možností je i absolvování studia přípravného nástroje).

Žáci si v průběhu studia osvojí dovednosti a vědomosti jak v oblasti technické, tak výrazové, naučí se základům hudebního myšlení a vyjadřování. Nedílnou součástí studia tvoří i vzdělávání v předmětech kolektivní interpretace a hudební teorie. Cílem výuky je vychovat všestranného amatérského hudebníka schopného dalšího samostatného vývoje a zapojení v nejrůznějších aktivitách zájmové umělecké činnosti (např. hra v amatérských souborech či orchestrech, v uskupeních nejrůznějšího žánrového zaměření atd.). V neposlední řadě si pak žáci odnášejí cenné poznatky pro poučené vnímání kulturních hodnot nejen v oblasti studovaného předmětu.

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Povinné předměty:											
Hra na kontrabas	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Prohloubená hudební nauka						1	1			1	1
Sborový zpěv	1	1	1								

Poznámka:

- Vyučovací předmět Hra na kontrabas je realizován individuálně.

- *Ve volitelném předmětu Kolektivní interpretace žák vybírá podle svého zájmu a na základě doporučení učitele hry na nástroj z možnosti hry v souboru podle nabídky, nebo volitelný předmět Sborový zpěv. Jeden z těchto předmětů je povinný.*
- *Do předmětu Kolektivní interpretace může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel hry na nástroj.*
- *Žák si v případě zájmu může vybrat nepovinný předmět Sborový zpěv.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Hudební nauka jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.2.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Kolektivní interpretace jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.4.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Sborový zpěv jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.5.*

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Přípravné studium I

Vyučovací předmět: Hra na nástroj

Na naší škole přípravné studium neorganizujeme. Hra na kontrabas vyžaduje potřebné fyzické dispozice potřebné pro zvládnutí ovládnutí tohoto nástroje.

Základní studium

Vyučovací předmět: Hra na kontrabas

I. stupeň

1. ročník

žák

- zvládne základní postoj u nástroje
- umí držet smyčec
- umí vodit smyčec po prázdných strunách
- umí postavit levou ruku
- umí v détaché vystřídat všechny prsty levé ruky v základní poloze
- propojí levou ruku s pravou v nejjednodušší schematické podobě (prstoklad 4-2-1-2-4)
- pojmenuje všechny části nástroje

2. ročník

žák

- zvládne přípravná cvičení na prázdných strunách
- zvládne cvičení v základní poloze
- zahraje stupnice a akordy v základní poloze

- zvládne základní druhy smyku (détaché, legato)
- zahraje jednoduchou lidovou píseň
- zahraje jednoduchý přednes

3. ročník

žák

- zvládne 1. polohu
- zvládne výměny poloh mezi základní polohou a první polohou
- zahraje stupnice a akordy v rozsahu základní a 1. polohy
- rozliší základní dynamické stupně (p, mp, mf a f)
- zahraje alespoň dvě přednesové skladby
- zvládne hru staccato
- zná postup tvoření vibrata

4. ročník

žák

- zvládne hru do 3. polohy
- umí zahrát crescendo a decrescendo
- zahraje stupnice a akordy v rozsahu 3 poloh
- zvládá akcent
- zvládne vibrato
- zahraje alespoň další dvě přednesové skladby

5. ročník

žák

- zvládne hru do 3. mezipolohy
- zahraje stupnice a akordy v rozsahu do 3. mezipolohy
- rozliší základní stylová období v poslouchaných skladbách
- zvládne synkopu
- respektuje bez pomoci učitele tempové a výrazové názvosloví
- ovládá hru základních harmonických funkcí
- zahraje alespoň další dvě přednesové skladby rozlišného charakteru

6. ročník

žák

- zvládne hru 3. prstem, tedy od 6. do 7. polohy
- zná principy palcové polohy
- zvládá portamento
- zahraje skladby v nejjednodušší podobě různých hudebních žánrů
- zahraje cyklickou skladbu baroka nebo klasicismu

7. ročník

žák

- zvládá veškeré spektrum jednooktávových stupnic

- v rozsahu e-a hraje i stupnice dvouoktávové
- vytváří kvalitní tón
- zvládne řadové staccato
- zvládá hru jednodušších skladeb z listu
- připraví k absolventskému koncertu dvě skladby rozdílného charakteru

Přípravné studium II

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka

Žák plní výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně. V dalším studiu žák plní výstupy I. stupně Základního studia. Za jeden školní rok plní výstupy dvou ročníků.

II. stupeň

I. ročník

žák

- dokáže pojmenovat všechny části nástroje
- zvládne základní druhy smyku (détaché, legato a staccato)
- rozliší základní dynamické stupně (p, mp, mf a f)
- dokáže zahrát crescendo a decrescendo
- zvládá akcent
- zvládne výměny poloh

II. ročník

žák

- zvládne hru do 3. mezipolohy
- zahraje stupnice a akordy v rozsahu do 3. mezipolohy
- zvládá synkopu
- respektuje bez pomoci učitele tempové a výrazové názvosloví
- zahraje alespoň dvě přednesové skladby

III. ročník

žák

- zvládne hru 3. prstem, tedy od 6. do 7. polohy
- zvládne hru v palcové poloze
- ovládá hru základních harmonických funkcí
- rozliší základní stylová období v poslouchaných skladbách
- vytváří kvalitní tón
- zvládá portamento a řadové staccato

IV. ročník

žák

- zahraje skladby v nejjednodušší podobě různých hudebních žánrů
- zvládá veškeré spektrum jednooktávových stupnic
- v rozsahu e-a hraje i stupnice dvouoktávové
- zvládá hru jednodušších skladeb z listu

- zahraje cyklickou skladbu baroka nebo klasicismu

5.2.6 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu

Charakteristika

Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu je realizováno v předmětech Hra na zobcovou flétnu, Hudební nauka a Kolektivní interpretace. Žák si osvojuje správnou dechovou a prstovou techniku, učí se nasazovat tón jazykem a vhodně frázovat melodii. Při výuce dbáme také na ideální, zdravý postoj při hraní.

Zobcová flétna je nástroj nenáročný na údržbu, jeho pořizovací cena je také velmi nízká, proto je ideálním přípravným nástrojem pro začínající muzikanty. Ve třetím ročníku žák ke hře na sopránovou zobcovou flétnu připojuje hru na altovou zobcovou flétnu, pokud to fyziologické předpoklady dítěte dovolí. **Z těchto důvodů slouží zobcová flétna také jako přípravný nástroj pro hru na klarinet, saxofon, příčnou flétnu a trubku.**

Zobcová flétna má velmi široké uplatnění, převážně v hudbě doby baroka, kdy byla hojně využívána jak v sólových skladbách, tak v komorní a souborové hře. Díla pro zobcovou flétnu se objevují také v tvorbě soudobých skladatelů.

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
<i>Povinné předměty:</i>											
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
<i>Povinně volitelné předměty:</i>											
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Nepovinné předměty:</i>											
Prohloubená hudební nauka						1	1			1	1
Sborový zpěv	1	1	1								

Poznámka:

- *Hra na zobcovou flétnu probíhá individuálně nebo ve skupině 2 -3 žáků.*
- *Ve volitelném předmětu Kolektivní interpretace žák vybírá podle svého zájmu a na základě doporučení učitele hry na nástroj z možnosti hry v souboru podle nabídky, nebo si vybere volitelný předmět Sborový zpěv. Jeden z těchto předmětů je povinný.*
- *Do předmětu Kolektivní interpretace může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel hry na nástroj.*
- *Žák si v případě zájmu může vybrat nepovinný předmět Sborový zpěv.*

- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Hudební nauka jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.2.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Kolektivní interpretace jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.4.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Sborový zpěv jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.5.*

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Přípravné studium I

Vyučovací předmět: Hra na nástroj

žák

- pojmenuje části sopránové zobcové flétny
- sestaví a vyčistí nástroj
- vysvětlí správné nasazení tónu pomocí jazyka
- zopakuje rytmický motiv v rozsahu jednoho taktu
- zopakuje melodický motiv v rozsahu jednoho taktu
- zahraje tóny v rozsahu od g1 do d2
- zahraje jednoduchou lidovou píseň v rozsahu od g1 do d2 z not

Základní studium

Vyučovací předmět: Hra na zobcovou flétnu

I. stupeň

1. ročník

žák

- předvede správný postoj a držení nástroje
- předvede klidný nádech pomocí bránice – dodržení 3 fází: nádech, uklidnit, výdech
- předvede správné nasazení tónu pomocí jazyka
- zopakuje melodický motiv v rozsahu dvou až tří taktů
- přečte noty a zahraje tóny c1 – e2 detaché a legato,
- hraje v elementárních rytmických hodnotách (celá, půlová, čtvrt'ová, osminová nota a pomlka) ve čtvrt'ových taktech

2. ročník

žák

- při hře správně stojí a drží nástroj
- zahraje tóny technikou détaché, staccato a legato, v minimálním rozsahu c1 - b2
- zahraje podle not složitější rytmické útvary (tečkovaný rytmus, synkopa) ve čtvrtřových taktech
- hraje skladby v taktech půlových a osminových
- hraje stupnice a kvintakordy dur a moll do 2 křížků a 2 béček, v jednoduchých artikulacích
- zahraje přednesovou skladbu z not s doprovodem klavíru

3. ročník

žák

- použije žeberně brániční dýchání
- samostatně kontroluje kvalitu tónu a nasazení
- hraje na sopránovou zobcovou flétnu všechny chromatické tóny v rozsahu c1 - c3
- zahraje jednoduché melodické ozdoby (přiraz, odraz, nátryl)
- hraje stupnice a akordy (kvintakordy a septakordy) dur a moll do 3 křížků a 3 béček, v jednodušších artikulacích
- hraje složitější rytmické útvary v taktech osminových a půlových (tečkovaný rytmus, synkopa)
- interpretuje z not přednesovou skladbu s doprovodem jiného nástroje (klavír, kytara, další flétna), případně se základem z CD
- předvede hru skladby se základní dynamikou (p, mf, f) a agogikou (rit., accel.)

4. ročník

žák

- hraje na sopránovou zobcovou flétnu, používá staccato, legato a détaché
- vysvětlí notaci a hraje na altovou zobcovou flétnu
- hraje melodické ozdoby (opora, trylek)
- hraje stupnice a akordy dur a moll do 4 křížků a 4 béček, v jednoduchých artikulacích, tónické a dominantní akordy s obraty
- zahraje cvičení s triolami, sextolami
- interpretuje skladby různých žánrů a rozdílných slohových období s doprovodem jiného nástroje (klavír, kytara, CD)
- podle návodu použije dynamické a agogické prostředky, nádechy, správně frázuje
- hraje v komorním uskupení s ostatními nástroji

5. ročník

žák

- zahraje přiměřeně obtížné skladby z listu
- transponuje danou melodii o oktávu výš
- hraje stupnice a tónické, dominantní a zmenšené akordy s obraty dur a moll do 4 křížků a 4 béček, v artikulacích
- použije vibrato ve skladbách pomalejšího tempa
- zdůvodní nádechy a frázování ve skladbě

6. ročník

žák

- předvede palcovou techniku při hře tónů vysokého registru
- předvede prstovou techniku a hru staccato v rychlejších tempech
- určí tempo podle charakteru dané skladby
- použije další melodické ozdoby (skupinka, obal)
- hraje stupnice a akordy dur a moll do 5 křížků a 5 béček, ve složitějších artikulacích, přes celý rozsah nástroje
- zahraje část sonáty s doprovodem

7. ročník

žák

- správně drží tělo a nástroj, správně dýchá, čistě nasazuje tóny v celém rozsahu nástroje
- použije dvojité staccato v kratších etudách a přednesových skladbách
- určí tempo dané skladby a rozpozná její hudební formu
- vysvětlí notaci tenorové a basové zobcové flétny a podle svých fyziologických schopností předvede hru na všechny druhy zobcové flétny
- předvede souhru s ostatními nástroji (doladí se podle potřeby, přizpůsobí se v rytmu, tempu i výrazu)

Přípravné studium II

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka

Žák plní výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně. V dalším studiu žák plní výstupy I. stupně Základního studia. Za jeden školní rok plní výstupy dvou ročníků.

II. stupeň

I. ročník

žák

- předvede rychlou prstovou techniku, kterou vycvičil pomocí artikulačních a rytmických obměn, v etudách a přednesech
- zahraje skladbu se správnou dechovou technikou, v kantiléně použije stálý pevný proud dechu, dynamiku a agogiku
- interpretuje cvičení s odpovídajícím výrazem
- zahraje dvojité staccato a frullato v etudách nebo přednesech

II. ročník

žák

- interpretuje skladby většího rozsahu, určí samostatně tempo jednotlivých částí
- použije vhodné frázování, dynamiku, agogiku a melodické ozdoby
- zahraje skladbu pro sólovou flétnu (bez doprovodu) a odliší výrazově jednotlivé části

III. ročník

žák

- hraje na všechny druhy zobcové flétny (sopranino – bas)
- zahraje skladby a etudy zaměřené na rychlou prstovou techniku a dvojité staccato
- předvede ve skladbách všechny technické a výrazové prostředky
- vyjmenuje nejvýznamnější skladatele a stěžejní díla flétnové literatury

IV. ročník

žák

- samostatně nastuduje a interpretuje notový zápis po stránce technické i výrazové
- zahraje výrazově a dynamicky náročnější skladbu pro sólovou flétnu
- samostatně ohodnotí svůj výkon i výkony ostatních hráčů
- pojmenuje základní umělecké směry, zařadí nejvýznamnější skladatele a stěžejní díla klasické hudební literatury

5.2.7 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu

Charakteristika

Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu je realizováno ve třech předmětech – Hra na flétnu, Hudební nauka a Kolektivní interpretace. Žák si osvojuje držení těla při hře, správnou nátiskovou a dechovou techniku a učí se samostatně kontrolovat intonaci.

Příčná flétna je nástroj velmi využívaný jak v sólové, tak v orchestrální a komorní hře. Repertoár pro příčnou flétnu je velmi široký, skladby nalezneme jak v baroku, tak u současných autorů.

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Povinné předměty:											
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Prohloubená hudební nauka						1	1			1	1
Sborový zpěv	1	1	1								

Poznámka:

- *Vyučovací předmět Hra na příčnou flétnu je realizován individuálně.*
- *Do předmětu Kolektivní interpretace může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel hry na nástroj.*
- *Ve volitelném předmětu Kolektivní interpretace žák vybírá podle svého zájmu a na základě doporučení učitele hry na nástroj z možnosti hry v souboru podle nabídky, nebo si vybere volitelný předmět Sborový zpěv. Jeden z těchto předmětů je povinný.*
- *Žák si v případě zájmu může vybrat nepovinný předmět Sborový zpěv.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Hudební nauka jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.2.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Kolektivní interpretace jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.4.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Sborový zpěv jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.5.*

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Přípravné studium I

Vyučovací předmět: Hra na nástroj

Na naší škole přípravné studium neorganizujeme. Hra na příčnou flétnu vyžaduje potřebné fyzické dispozice potřebné pro zvládnutí ovládání tohoto nástroje. Žáci, kteří potřebné fyzické předpoklady nemají, navštěvují výuku studijního zaměření Hra na zobcovou flétnu (přípravné studium a dle uvážení vyučujícího i další potřebný počet ročníků základního studia). Žák plní výstupy studijního zaměření Hra na zobcovou flétnu.

Základní studium

Vyučovací předmět: Hra na příčnou flétnu

I. stupeň

1. ročník

žák

- popíše části nástroje, předvede jeho správné držení, čištění a údržbu
- předvede cvičení na správnou techniku dechu
- zaujme správný postoj
- utvoří tón pomocí správného nátisku a dechové techniky
- kontroluje základní intonaci
- zahraje skladby obsahující elementární rytmus (celé, půlové, čtvrté, osminové noty a pomlky)
- zahraje jednoduchou stupnici přes jednu oktávu a příslušný tónický kvintakord
- nasadí tóny na slabiky tu, ku a bez použití jazyka, pouze na dechu

2. ročník

žák

- hraje legato a tenuto, aplikuje hru staccato v krátkých technických cvičeních
- zahraje stupnice do 2 křížků a 2 béček a příslušné tónické kvintakordy
- zopakuje krátký rytmicko-melodický úsek předehraný učitelem
- zahraje jednoduché skladby s doprovodem jiného nástroje a paměti

3. ročník

žák

- použije jednoduché melodické ozdoby (přiraz, odraz, nátryl)
- hraje staccato a legato v etudách a přednesových skladbách
- zahraje stupnice do 2 křížků a 2 béček v lehkých rytmických a artikulačních variacích a příslušné tónické kvintakordy tenuto i legato – velký rozklad i obraty po čtyřech tónech
- hraje jednodušší skladbu z listu
- použije elementární dynamiku - piano, mezzoforte, forte

4. ročník

žák

- předvede prstovou techniku v obtížnějších pasážích etud nebo přednesu
- hraje stupnice do 3 křížků a 3 béček, včetně kvintakordů a septakordů

- předvede dvojité staccato v krátkých technických cvičeních a etudách
- hraje skladby různých stylových období
- samostatně rozliší tempo skladby a správně frázuje melodii
- zahraje obtížnější melodické ozdoby (opora, trylek, skupinka)
- hraje v komorním uskupení nebo v souboru

5. ročník

žák

- hraje stupnice do 3 křížků a 3 béček včetně akordů, v rytmických a artikulačních variacích a v sekvencích
- předvede vibrato
- předvede rychlejší prstovou techniku v pasážích etudy nebo v přednesu
- použije crescendo, decrescendo, ritardando
- zahraje přiměřeně obtížnou skladbu z listu

6. ročník

žák

- zahraje stupnice do 4 křížků a 4 béček, včetně akordů, chromatickou stupnici přes 1 oktávu
- použije vibrato a dvojité staccato v pomalé přednesové skladbě
- zopakuje delší rytmicko-melodický úsek předehraný učitelem
- hraje skladby různých stylových období, správně v nich použije dynamiku, agogiku a frázování

7. ročník

žák

- předvede prstovou techniku v krátkých technických cvičeních s použitím techniky dvojitého staccata
- hraje tenuto, staccato a vibrato v přednesových skladbách a etudách
- hraje stupnice do 4 křížků a 4 béček přes 2 oktávy včetně akordů a chromatickou stupnici přes 2 oktávy
- zahraje kratší skladby různých stylů a žánrů (část barokní suity nebo sonáty, část klasického koncertu, krátké jednověté skladby)

Přípravné studium II

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka

Žák plní výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně. V dalším studiu žák plní výstupy I. stupně Základního studia. Za jeden školní rok plní výstupy dvou ročníků.

II. stupeň

I. ročník

žák

- dokáže samostatně pracovat s barvou a kvalitou tónu
- hraje kratší skladby různých stylů a žánrů, použije v nich techniku dvojitého staccata, legata, frullata, vibrata a složitých melodických ozdob
- předvede rychlou prstovou techniku v etudách nebo přednesu s použitím vyrovnané techniky dvojitého staccata
- zahraje stupnice do 5 křížků a 5 béček přes 2 oktávy včetně akordů, durové stupnice do 2 křížků přes celý rozsah nástroje
- zapojuje se v souborové hře, zodpovědně přistupuje k vytváření celkového způsobu interpretace

II. ročník

žák

- hraje cyklické skladby nebo obtížnější jednověté skladby s využitím techniky dvojitého staccata, vibrata a melodických ozdob
- zahraje stupnice do 6 křížků a 6 béček přes 2 oktávy včetně akordů, durové stupnice do 2 křížků a 2 béček přes celý rozsah nástroje
- správně frázuje a dýchá, interpretuje skladbu, na jejíž provedení si vytvořil vlastní názor, se zaujetím a s odpovídajícím výrazem

III. ročník

žák

- zahraje etudu zaměřenou na velmi rychlou prstovou techniku, použije správné frázování a nádechy, dynamiku, agogiku
- zahraje etudu zaměřenou na správnou dechovou techniku, ladění a kantilénu, použije stálý pevný proud dechu, dynamiku a agogiku
- předvede trojité staccato
- zahraje durové stupnice do 4 křížků a 4 béček přes celý rozsah nástroje

IV. ročník

žák

- zahraje delší etudu zaměřenou na rychlou prstovou techniku, použije optimální dechovou oporu a vyrovnanou techniku ve všech rejstřících, správné frázování a přiměřený výraz
- zahraje etudu zaměřenou na kantilénu, dostatečnou oporu dechu a ladění, využije dynamiku, agogiku a melodické ozdoby
- zahraje etudu, která kombinuje prstovou techniku a kantilénu, a jednotlivé části výrazově odliší
- hraje všechny durové a mollové stupnice, jejich kvintakordy a septakordy v rozkladu i obratech, chromatickou stupnici
- interpretuje jednu větu z koncertu nebo složitější jednovětou skladbu z paměti s doprovodem, zahraje skladbu pro sólovou flétnu bez doprovodu
- rozezná základní umělecké směry, zařadí nejvýznamnější skladatele a pozná stěžejní díla klasické hudební literatury
- využívá všech svých získaných zkušeností k samostatnému vyhledávání a studiu nových skladeb

5.2.8 Studijní zaměření Hra na klarinet

Charakteristika

Klarinet je jedním z nejvyužívanějších hudebních nástrojů. Využívá se v hudbě klasické, dechové, taneční, jazzové a v neposlední řadě také ve folkloru. Během studia si žák osvojí základy klarinetové hry, které dále rozvíjí. Své dovednosti pak uplatňuje v sólové hře, ale hlavně v souhře s ostatními nástroji a v souborech. Cílem studia je vychovat dobrého aktivního hráče, schopného pokračovat v samostatné práci.

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
<i>Povinné předměty:</i>											
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
<i>Povinně volitelné předměty:</i>											
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Nepovinné předměty:</i>											
Prohloubená hudební nauka						1	1			1	1
Sborový zpěv	1	1	1								

Poznámka:

- *Vyučovací předmět Hra na klarinet je realizován individuálně.*

- *Ve volitelném předmětu Kolektivní interpretace žák vybírá podle svého zájmu a na základě doporučení učitele hry na nástroj z možnosti hry v souboru podle nabídky, nebo volitelný předmět Sborový zpěv. Jeden z těchto předmětů je povinný.*
- *Do předmětu Kolektivní interpretace může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel hry na nástroj.*
- *Žák si v případě zájmu může vybrat nepovinný předmět Sborový zpěv.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Hudební nauka jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.2.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Kolektivní interpretace jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.4.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Sborový zpěv jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.5.*

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Přípravné studium I

Vyučovací předmět: Hra na nástroj

Na naší škole přípravné studium neorganizujeme. Hra na klarinet vyžaduje potřebné fyzické dispozice potřebné pro zvládnutí ovládnutí tohoto nástroje. Žáci, kteří potřebné fyzické předpoklady nemají, navštěvují výuku studijního zaměření Hra na zobcovou flétnu.(přípravné studium a dle uvážení vyučujícího i další potřebný počet ročníků základního studia). Žák plní výstupy studijního zaměření Hra na zobcovou flétnu.

Základní studium

Vyučovací předmět: Hra na klarinet

I. stupeň

1. ročník

žák

- popíše části nástroje
- sestaví nástroj a zvládá základní údržbu
- zaujme správný postoj a držení těla při hře
- vysvětlí techniku bráničního dýchání
- nasadí tón uvolněným nátiskem pomocí jazyka
- hraje notu celou, půlovou, čtvrtovou a vysvětlí význam příslušných pomlk
- předvede hru detaché, staccato a legato v rozsahu e-g2
- zahraje jednoduché lidové písně a krátké skladbičky zpaměti

2. ročník

žák

- použije techniku bráničního dýchání
- předvede kombinace hry detaché, staccato a legato
- předvede hru rytmických útvarů (tečkovaný rytmus, synkopa)
- zahraje vydržované tóny na 4-8 dob ve stejné dynamice
- zahraje durové stupnice do 1 křížku a 1 bé v rozsahu e-c3 a tonický kvintakord

3. ročník

žák

- vysvětlí a užije základní tempová (allegro, moderato) a dynamická označení (f, mf, p)
- předvede kombinace hry detaché, staccato a legato v rychlejším tempu
- hraje v osminových taktech
- hraje durové stupnice do 3 křížků a 3 bé v rozsahu e-d3 a tonický kvintakord
- použije vhodné frázování, nádechy
- zahraje přednesovou skladbu s doprovodem

4. ročník

žák

- předvede hru detaché, staccato a legato v dynamických odstínech nástroje
- použije základní melodické ozdoby (příraz, nátryl)
- disponuje kvalitním tónem
- vysvětlí a hraje v půlovém taktu
- hraje durové a mollové stupnice do 3 křížků a 3 bé + T5, D7, zm7
- interpretuje skladby menšího rozsahu různých žánrů s doprovodem jiného nástroje (klavír, kytara, CD)

5. ročník

žák

- předvede hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- předvede prstovou techniku v návaznosti na artikulaci
- použije další melodické ozdoby (opora, trylek, skupinka)
- hraje durové a mollové stupnice do 4 křížků a 4 bé + T5, D7, zm7
- přednese lyrickou kantilénu ve skladbách pomalejšího tempa
- uplatňuje se v komorních souborech a aktivně se podílí na školních koncertech

6. ročník

žák

- použije nástrojový rozsah e-g3
- hraje jednoduché skladby v oktávové transpozici
- hraje z listu
- použije samostatně základní i pomocné hmaty, hlavně při hře melodických ozdob
- hraje durové stupnice do 4 křížků a mollové stupnice do 3 křížků, akordy T5 a zm7 s obraty v rychlejším tempu
- hraje chromatickou stupnici
- interpretuje skladby větších hudebních forem (koncert, sonáta)

7. ročník

žák

- bezpečně ovládá nástrojový rozsah e-g3 ve všech dynamických odstínech
- vysvětlí transpozici in A, in C
- ohodnotí svůj výkon a výkony druhých

Přípravné studium II

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka

Žák plní výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně. V dalším studiu žák plní výstupy I. stupně Základního studia. Za jeden školní rok plní výstupy dvou ročníků.

II. stupeň

I. ročník

žák

- hraje probrané stupnice v rychlejším tempu
- hraje intonačně čistě kvalitním tónem
- hraje technická cvičení pro rozvoj prstové techniky a rychlosti jazyka

II. ročník

žák

- samostatně přečte a interpretuje notový zápis po stránce technické a výrazové
- předvede s lehkostí a v tempu technické pasáže a melodické ozdoby
- předvede všechny výrazové stránky hry (dynamika, agogika, frázování)

III. ročník

žák

- samostatně ohodnotí svůj výkon, ale i výkony ostatních hráčů

- uplatňuje všechny technické a výrazové prostředky v celém rozsahu nástroje
- vysvětlí notový zápis nejrůznějších skladeb

IV. ročník

žák

- samostatně nastuduje a interpretuje notový zápis po stránce technické i výrazové
- řeší základní údržbu včetně drobných technických problémů nástroje
- rozezná základní umělecké směry, zařadí nejvýznamnější skladatele a stěžejní díla klasické hudební literatury

5.2.9 Studijní zaměření Hra na saxofon

Charakteristika

Saxofon je velice atraktivní nástroj. Je vyroben z kovu, ale přesto patří do skupiny dřevěných dechových nástrojů pro svoji stavbu a způsob hry. Využívá se především v dechové a taneční hudbě, jako sólový nástroj i jako součást orchestru. Během studia si žák osvojí základy saxofonové hry a seznámí se s literaturou hudby klasické, taneční a jazzové. Své dovednosti pak uplatní v sólové hře i v souhře s ostatními nástroji.

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Povinné předměty:											
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Prohloubená hudební nauka						1	1			1	1
Sborový zpěv	1	1	1								

Poznámka:

- *Vyučovací předmět Hra na saxofon je realizován individuálně.*
- *Ve volitelném předmětu Kolektivní interpretace žák vybírá podle svého zájmu a na základě doporučení učitele hry na nástroj z možnosti hry v souboru podle nabídky, nebo volitelný předmět Sborový zpěv. Jeden z těchto předmětů je povinný.*
- *Do předmětu Kolektivní interpretace může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel hry na nástroj.*
- *Žák si v případě zájmu může vybrat nepovinný předmět Sborový zpěv.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Hudební nauka jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.2..*

- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Kolektivní interpretace jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.4.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Sborový zpěv jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.5.*

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Přípravné studium I

Vyučovací předmět: Hra na nástroj

Na naší škole přípravné studium neorganizujeme. Hra na saxofon vyžaduje potřebné fyzické dispozice potřebné pro zvládnutí ovládnání tohoto nástroje. Žáci, kteří potřebné fyzické předpoklady nemají, navštěvují výuku studijního zaměření Hra na zobcovou flétnu.(přípravné studium a dle uvážení vyučujícího i další potřebný počet ročníků základního studia). Žák plní výstupy studijního zaměření Hra na zobcovou flétnu.

Základní studium

Vyučovací předmět: Hra na saxofon

I.stupeň

1. ročník

žák

- popíše části nástroje
- sestaví nástroj a zvládá základní údržbu
- zaujme správný postoj a držení těla při hře
- vysvětlí techniku bráničního dýchání
- nasadí tón uvolněným nátiskem pomocí jazyka
- předvede hru detaché, staccato a legato v rozsahu e1-c3
- zahraje jednoduché lidové písně a krátké skladbičky z paměti

2. ročník

žák

- použije techniku bráničního dýchání
- předvede kombinace hry detaché, staccato a legato
- předvede hru rytmických útvarů (tečkovaný rytmus, synkopa)
- zahraje vydržované tóny na 4-8 dob ve stejné dynamice
- zahraje durové stupnice do 1 křížku a 1 bé v rozsahu c1-d3 a tónický kvintakord

3. ročník

žák

- vysvětlí a užije základní tempová (allegro, moderato) a dynamická označení (f, mf, p)
- předvede kombinace hry detaché, staccato a legato v rychlejším tempu
- hraje v půlových a osminových taktech
- hraje durové stupnice do 3 křížků a 3 bé a tónický kvintakord
- použije vhodné frázování a nádechy
- zahraje přednesovou skladbu s doprovodem

4. ročník

žák

- předvede hru detaché, staccato a legato v dynamických odstínech nástroje
- použije základní melodické ozdoby (příraz, nátryl)
- disponuje kvalitním tónem
- vysvětlí a hraje v půlovém taktu
- hraje durové a mollové stupnice do 3 křížků a 3 bé + T5, D7, zm7
- interpretuje skladby menšího rozsahu různých žánrů s doprovodem jiného nástroje (klavír, kytara, CD)

5. ročník

žák

- předvede hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- předvede prstovou techniku v návaznosti na artikulaci
- použije další melodické ozdoby (opora, příraz, nátryl, skupinka)
- hraje durové a mollové stupnice do 4 křížků a 4 bé + T5, D7, zm7
- přednese lyrickou kantilénu ve skladbách pomalejšího tempa
- uplatňuje se v komorních souborech a aktivně se podílí na školních koncertech

6. ročník

žák

- použije nástrojový rozsah b-f3
- hraje jednoduché skladby v oktávové transpozici
- hraje z listu
- použije samostatně základní i pomocné hmaty, hlavně při hře melodických ozdob
- hraje dur. a moll.stupnice do 5 křížků a 5 bé s akordy a jejich obraty v artikulacích
- hraje chromatickou a celotónovou stupnici
- interpretuje skladby většího rozsahu z klasické nebo taneční hudby s doprovodem

7. ročník

žák

- bezpečně ovládá nástrojový rozsah b-f3 ve všech dynamických odstínech

- použije dynamických a agogických prostředků a jazzové frázování
- ohodnotí svůj výkon a výkony druhých
- hraje klasické a jazzové etudy

Přípravné studium II

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka

Žák plní výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně. V dalším studiu žák plní výstupy I. stupně Základního studia. Za jeden školní rok plní výstupy dvou ročníků.

II. stupeň

I. ročník

žák

- hraje probrané stupnice v rychlejším tempu a v artikulacích
- hraje intonačně čistě kvalitním tónem
- hraje v celém rozsahu nástroje, také pomocné hmaty

II. ročník

žák

- hraje technická cvičení pro rozvoj prstové techniky a rychlosti jazyka
- samostatně přečte a interpretuje notový zápis po stránce technické a výrazové
- předvede s lehkostí a v tempu technické pasáže a melodické ozdoby
- předvede všechny výrazové stránky hry (dynamika, agogika, frázování)

III. ročník

žák

- samostatně ohodnotí svůj výkon, ale i výkony ostatních hráčů
- uplatňuje všechny technické a výrazové prostředky v celém rozsahu nástroje
- vysvětlí notový zápis nejrůznějších skladeb

IV. ročník

žák

- interpretuje lidové, populární, taneční a jazzové skladby
- samostatně nastuduje a interpretuje notový zápis po stránce technické i výrazové
- rozezná základní umělecké směry, zařadí nejvýznamnější skladatele a stěžejní díla hudební literatury

5.2.10 Studijní zaměření Hra na trubku

Charakteristika

Trubka je významný žesťový nástroj, který se jako primitivní objevil již ve starověku. V barokní hudbě se používala trubka zvaná clarina. V této době hra na trubku dosahovala vysoké úrovně. Party byly velice obtížné, a tak trubači byli velmi vážení, měli výsadní postavené a práva. Podoba trubky, jak ji známe dnes, se ustálila v průběhu 19. století. V současné době je trubka hojně využívána v nejrůznějších tělesech orchestrálních (symfonické orchestry, operní tělesa, dechové orchestry, jazzové orchestry), komorních souborech i jako sólový nástroj.

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Povinné předměty:											
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Prohloubená hudební nauka						1	1			1	1
Sborový zpěv	1	1	1								

Poznámka:

- *Vyučovací předmět Hra na trubku je realizován individuálně.*
- *Ve volitelném předmětu Kolektivní interpretace žák vybírá podle svého zájmu a na základě doporučení učitele hry na nástroj z možnosti hry v souboru podle nabídky, nebo si vybere volitelný předmět Sborový zpěv. Jeden z těchto předmětů je povinný.*
- *Do předmětu Kolektivní interpretace může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel hry na nástroj.*
- *Žák si v případě zájmu může vybrat nepovinný předmět Sborový zpěv.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Hudební nauka jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.2.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Kolektivní interpretace jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.4.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Sborový zpěv jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.5.*

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Přípravné studium I

Vyučovací předmět: Hra na nástroj

Na naší škole přípravné studium neorganizujeme. Hra na trubku vyžaduje potřebné fyzické dispozice potřebné pro zvládnutí ovládnutí tohoto nástroje. Žáci, kteří potřebné fyzické předpoklady nemají, navštěvují výuku studijního zaměření Hra na zobcovou flétnu.(přípravné studium a dle uvážení vyučujícího i další potřebný počet ročníků základního studia). Žák plní výstupy studijního zaměření Hra na zobcovou flétnu.

Základní studium

Vyučovací předmět: Hra na trubku

I.stupeň

1.ročník

žák

- popíše zásady správného postoje a držení nástroje
- správně koordinuje dech, polohu jazyka a postavení rtů k utvoření tónu
- zahraje dlouhé vydržované tóny
- dbá na kvalitu tónu
- má osvojené základní hmaty
- dokáže interpretovat jednoduchý notový zápis

2.ročník

žák

- využívá nátiskové předpoklady a rozšiřuje tónový rozsah dle svých schopností
- hraje vydržované tóny s dynamickými odstíny
- hraje stupnice dur do 2 # a 2 b, T5 a obraty
- dokáže zahrát skladbu v dynamických odstínech
- zahraje legato, staccato
- uvědomuje si kvalitu tónu a má snahu ji stále zlepšovat
- zahraje jednoduché písně z listu, z paměti, podle sluchu
- při interpretaci jednoduchých skladeb je schopný souhry s klavírem

3.ročník

žák

- rozšiřuje svůj tónový rozsah i technickou zdatnost
- zahraje retní vazby v půlových hodnotách
- zahraje vydržované tóny p - f - p
- hraje nátisková cvičení
- hraje stupnice dur do 3 # a 3 b, T5 a obraty
- zahraje synkopy
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- zahraje podle svých individuálních schopností z paměti jednoduchou skladbu

- začíná se zapojovat do hraní ve skupině dvou a více hráčů podle možností
- vnímá náladu skladby a je schopen ji vyjádřit

4.ročník

žák

- dbá na kvalitu tónu
- zahraje retní vazby ve čtvrt'ových hodnotách
- rozšiřuje tónový rozsah do 2 oktáv fis – Fis2
- hraje stupnice dur do 4 # a 4 b, moll do 2# a 2 b T5 a obraty
- uplatní zásady správného chování na jevišti
- zvyšuje si technickou zdatnost a výrazové prostředky
- dokáže interpretovat přiměřeně obtížné skladby a dokáže rozlišit různé styly
- je zapojen do komorních nebo orchestrálních sdružení

5.ročník

žák

- hraje retní vazby v osminových notách
- hraje stupnice dur a moll do 5 # a 5 b, T5 s obraty
- zvládá hru technicky náročnějších skladeb
- dokáže z listu zahrát jednoduché skladby
- prohlubuje svoji nátiskovou zdatnost
- samostatně dokáže nastudovat jednoduchou skladbu po stránce technické i výrazové
- je aktivně zapojen do souborové hry

6.ročník

žák

- hraje retní vazby v širších intervalových skocích
- v rychlejším tempu ovládá intervalové skoky v rozsahu nátiskových schopností
- popíše vlastními slovy náladu a charakter studované skladby
- hraje stupnice dur a moll do 6 # a 6 b, T5 s obraty
- rozpozná různé hudební žánry (klasická dechová hudba, jazz, swing apod.)
- má osvojené základy jazzového frázování
- upevňuje a zdokonaluje nátiskové schopnosti, dovede je cílevědomě pěstovat
- popíše způsob tvorby melodických ozdob
- dbá neustále na zdokonalování intonační čistoty
- je aktivně zapojen do souborové hry

7.ročník

žák

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- ovládá rychlou hru retních vazeb
- zahraje s jistotou stupnice dur i moll do 7 # a 7b včetně T5 a jeho obrátů
- využívá dynamické i tempové rozlišení frázování v celém rozsahu nástroje
- dokáže svým hudebním projevem odstínit různé hudební styly
- umí samostatně pracovat na nácvičku nových skladeb
- aktivně je zapojen do souborové hry dle možností ZUŠ (komorní, souborová, orchestrální)

Přípravné studium II

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka

Žák plní výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně. V dalším studiu žák plní výstupy I. stupně Základního studia. Za jeden školní rok plní výstupy dvou ročníků.

II. stupeň

I. ročník

žák

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti
- maximalizuje tónový rozsah
- používá dvojité a trojitě staccato
- ovládá všechny durové a mollové stupnice, T5, D7
- aktivně pracuje v hudebních tělesech při ZUŠ

II. ročník

žák

- hraje kvalitním tónem
- zvládá hru náročnějších etud
- řeší problematiku nástrojové techniky, dýchání, frázování, nácvičku skladeb
- orientuje se i v obtížnějším notovém zápise
- vytváří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor zformuluje
- aktivně pracuje v hudebních tělesech při ZUŠ

III. ročník

žák

- zvládá hru v rozsahu fis – C3
- samostatně analyzuje zadanou skladbu
- samostatně řeší problematiku výrazu při nácvičku a interpretace skladeb

- sám navrhne podněty pro výběr repertoáru
- osvojuje si transpozice
- aktivně pracuje v hudebních tělesech při ZUŠ

IV.ročník

žák

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- samostatně pracuje s kvalitou a barvou tónu
- využívá tempové, dynamické rozlišení frázování v celém rozsahu nástroje
- ovládá transpozice z B do C, ostatní transpozice dle svých schopností
- aktivně pracuje v souborech nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně
- spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních
- zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb dle vlastního výběru

5.2.11 Studijní zaměření Hra na kytaru

Charakteristika

Kytara patří k velmi oblíbeným nástrojům. Spojuje v sobě melodické a harmonické možnosti. Proto se uplatňuje jako sólový nástroj a doprovodný nástroj ve všech stylových obdobích klasické i moderní hudby.

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
<i>Povinné předměty:</i>											
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
<i>Povinně volitelné předměty:</i>											
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Nepovinné předměty:</i>											
Prohloubená hudební nauka						1	1			1	1
Sborový zpěv	1	1	1								

Poznámka:

- *Vyučovací předmět Hra na kytaru je realizován individuálně nebo ve skupině 2 žáků.*
- *Ve volitelném předmětu Kolektivní interpretace žák vybírá podle svého zájmu a na základě doporučení učitele hry na nástroj z možnosti hry v souboru podle nabídky, nebo volitelný předmět Sborový zpěv. Jeden z těchto předmětů je povinný.*
- *Do předmětu Kolektivní interpretace může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel hry na nástroj.*
- *Žák si v případě zájmu může vybrat nepovinný předmět Sborový zpěv.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Hudební nauka jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.2.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Kolektivní interpretace jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.4.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Sborový zpěv jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.5.*

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Přípravné studium I

Vyučovací předmět: Hra na nástroj

žák

- popíše nástroj a jeho hlavní součásti
- předvede správné držení nástroje
- pojmenuje prázdné struny, hraje tóny g1-g2
- hraje jednoduché melodie a lidové písně

Základní studium

Vyučovací předmět: Hra na kytaru

I. stupeň

1. ročník

žák

- vyjmenuje notaci prázdných strun a tónů c1-g2
- dodržuje střídání prstů i, m při hře
- předvede jednoduchá prstová cvičení
- hraje vybrané písně z paměti

- hraje na prázdných strunách palcem a střídavým úhozem dvou a tří prstů v různých rytmických variantách

2. ročník

žák

- hraje podle not tóny do třetího pole na hmatníku
- uplatní správné postavení pravé i levé ruky
- uplatní široký dvojhlas s využitím palce pravé ruky
- hraje stupnice C dur, G dur, D dur, A dur v rozsahu jedné oktávy s použitím prázdných strun a příslušné kadence bez použití barré
- hraje podle akordických značek

3. ročník

žák

- při hře správně využívá prsty i, m, a se současným použitím palce
- předvede hru základní dynamiky (p, mf, f)
- hraje vibrato
- předvede hru v první poloze s přehmatem na a2 (5.pražec 1.struny)
- užije úzký dvojhlas
- hraje stupnice A dur, E dur, a moll v rozsahu dvou oktáv s použitím prázdných strun a příslušné kadence bez použití barré
- předvede úhoz apoyando a tirando a jejich kombinace

4. ročník

žák

- využije úzký vícehlas (2-4)
- předvede hru s dalšími dynamickými prvky (pp – ff)
- hraje arpeggio s použitím palce
- použije legato dvou tónů sestupné, vzestupné
- hraje stupnice F dur, B dur, e moll, d moll v rozsahu jedné až dvou oktáv a příslušné kadence s použitím malého barré

5. ročník

žák

- použije základní rejstříky (sul ponticello, sul tasto)
- hraje v I.-V.poloze
- předvede hru s dalšími výrazovými prostředky (dle individuálních možností - plynulé dynamické změny - cresc., decresc., tlumení strun, staccato, portamento)
- užívá malou výměnu poloh, užívá malé barré
- hraje typové dvouoktávové stupnice dur i moll a příslušné typové kadence

6. ročník

žák

- hraje v I.-V.poloze a do dvanáctého pole na první struně
- použije velkou výměnu poloh
- použije velké barré
- užije arpeggio s použitím všech hrajících prstů pravé ruky
- hraje přirozené flažolety
- hraje typové tříoktávové stupnice dur i moll a příslušné typové kadence s použitím velkého barré

7. ročník

žák

- předvede plynulou změnu rejstříků
- použije plynulé změny dynamiky
- hraje v I.-VII.poloze
- hraje legato více tónů (2-4) sestupné, vzestupné
- hraje typové tříoktávové stupnice dur i moll a příslušné typové kadence s použitím velkého barré
- vystihne náladu skladby s využitím zvládnutých výrazových prostředků
- samostatně naladí nástroj

Přípravné studium II

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka

Žák plní výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně. V dalším studiu žák plní výstupy I. stupně Základního studia. Za jeden školní rok plní výstupy dvou ročníků.

II. stupeň

I. ročník

žák

- využije ve hře všechny melodické ozdoby
- použije při hře vibrato
- kontroluje kvalitu tónu a úhozu
- použije při hře tremolo
- dodrží vyrovnanost přednesu
- zapojí se do komorních a souborových seskupení

II. ročník

žák

- předvede pizzicato
- využije další výrazové prostředky (rasguado, tambora, glissando)
- orientuje se na hmatníku do X.polohy
- hraje z paměti skladby většího rozsahu
- vysvětlí problematiku úpravy nehtů a jejího vlivu na kvalitu tónu
- hraje různé varianty typových stupnic

III. ročník

žák

- orientuje se na hmatníku do XII.polohy
- využívá kvality tónu a úhzu k interpretaci hudby v jemných barevných a dynamických odstínech
- vysvětlí různé způsoby hry
- využívá kvality tónu a úhzu k interpretaci hudby v jemných barevných a dynamických odstínech
- hraje jednoduché skladby z listu
- hraje stupnice, kadence a akordy v rozsahu dvou případně tří oktáv

IV. ročník

žák

- orientuje se na celém hmatníku
- využije další výrazové prostředky (tambora, glissando, pokleповé techniky)
- hraje umělé flažolety
- hraje vícehlasou polyfonií
- hraje stupnice, kadence a akordy v rozsahu dvou případně tří oktáv
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

5.2.12 Studijní zaměření Hra na folkovou a country kytaru

Charakteristika

Kytara patří v současnosti k nejoblíbenějším nástrojům. Spojuje v sobě melodické a harmonické možnosti. Proto se uplatňuje jako sólový nástroj ve všech stylových obdobích klasické hudby, doprovodný nástroj v různých hudebních uskupeních, především v jazzové, rockové, folkové, tramské a country hudbě.

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Povinné předměty:											
Hra na kytaru	1	1									
Hra na folkovou a country kytaru			1	1	1	1	1	1	1	1	
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	1	1	1	
Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Prohloubená hudební nauka						1	1			1	1
Sborový zpěv	1	1	1								

Poznámka:

- *Vyučovací předmět Hra na kytaru je realizován individuálně nebo ve skupině 2 žáků.*
- *Ve volitelném předmětu Kolektivní interpretace žák vybírá podle svého zájmu a na základě doporučení učitele hry na nástroj z možnosti hry v souboru podle nabídky, nebo volitelný předmět Sborový zpěv. Jeden z těchto předmětů je povinný.*
- *Do předmětu Kolektivní interpretace může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel hry na nástroj.*
- *Žák si v případě zájmu může vybrat nepovinný předmět Sborový zpěv.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Hudební nauka jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.2.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Kolektivní interpretace jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.4.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Sborový zpěv jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.5.*

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Přípravné studium I

Vyučovací předmět: Hra na nástroj

žák

- popíše nástroj a jeho hlavní součásti
- předvede správné držení nástroje
- pojmenuje prázdné struny, hraje tóny g1-g2
- hraje jednoduché rytmické variace na prázdných strunách
- hraje jednoduché melodie a lidové písně

Základní studium

Vyučovací předmět: Hra na kytaru

I. stupeň

1. ročník

žák

- vyjmenuje názvy prázdných strun a vysvětlí jejich notaci
- hraje podle not c1-g2
- dodržuje střídání prstů i, m při hře
- předvede jednoduchá prstová cvičení
- hraje vybrané písně z paměti

2. ročník

žák

- hraje podle not tóny do třetího pole na hmatníku
- uplatní správné postavení pravé i levé ruky
- uplatní široký dvojhlas s využitím palce pravé ruky
- hraje stupnice C dur, G dur, D dur, A dur v rozsahu jedné oktávy s použitím prázdných strun a příslušné kadence bez použití barré
- použije tříhlasý doprovod
- hraje podle akordických značek probraných kadencí

Vyučovací předmět: Hra na folkovou a country kytaru

I.stupeň

3. ročník

žák

- předvede správné držení kytary (podle typu kytary)
- při hře doprovodu synchronizuje vlastní zpěv s technikou trsání
- v pravé ruce použije rozkladové figury se sousedními prsty
- levou rukou ovládá čtyřhlasé verze akordů
- předvede hru jednoduchých písní trsátkem
- obohacuje hru základy dynamiky (p, mf, f)
- předvede hru v první poloze s přehmatem na a1 (5. pražec 1. struny)
- hraje stupnice G dur, E dur, a moll, e moll v rozsahu dvou oktáv s použitím prázdných strun a příslušné kadence bez použití barré

4. ročník

žák

- předvede použití základu technik fingerpicking bez zpěvu
- hraje příznávky se střídavým basem
- levou rukou ovládá čtyřhlasé akordy včetně hmatů s použitím malého barré
- hraje trsátkem rytmicky i rozsahem náročnější melodie
- obohacuje hru dalšími dynamickými prvky (pp – ff)
- použije legato dvou tónů sestupné, vzestupné
- užívá malou výměnu poloh
- hraje základní typové dvouoktávové stupnice dur i moll (bez použití prázdných strun) a příslušné kadence s použitím malého barré

5. ročník

žák

- v pravé ruce používá rytmické figury pro daný styl
- přečte jednoduchý zápis v notách i v tabulatuře
- levou rukou hraje čtyřhlasé verze akordů nejméně ve dvou typových hmatech
- navrhne typickou rytmickou figuru pro studovanou píseň
- hraje v I.-V. poloze
- používá velkou výměnu poloh
- používá velké barré
- hraje všechny typové dvouoktávové stupnice dur i moll a příslušné typové kadence s použitím velkého barré

6. ročník

žák

- udrží se s doprovodem v tempu i během delších skladeb
- čte v notách i v tabulatuře ve složitějším zápisu
- plynule přechází do dynamických poloh
- hraje složitější doprovod z not, popřípadě si doprovod sám vypracuje
- hraje v I.-VII. poloze
- hraje legato více tónů (2-4) sestupné, vzestupné
- hraje přirozené flažolety a vysvětlí jejich vznik
- hraje základní typové tříoktávové stupnice dur i moll a příslušné typové kadence s použitím velkého barré
- vysvětlí stavbu durových i mollových akordů a septakordů
- vysvětlí význam akordických značek

7. ročník

žák

- analyzuje samostatně nahrávky skladeb
- hraje bez rytmických a tempových výkyvů s nahrávkou
- vybere a nastuduje samostatně skladbu
- předvede plynulou změnu rejstříků
- hraje v I.-X. poloze
- využívá ve hře melodické ozdoby (přiraz, odtrh, skluz)
- předvede pizzicato
- hraje všechny typové tříoktávové stupnice dur i moll a příslušné typové kadence s použitím velkého barré
- doprovodí podle akordových značek
- vystihne náladu skladby s využitím zvládnutých výrazových prostředků

Přípravné studium II

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka

Žák plní výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně. V dalším studiu žák plní výstupy I. stupně Základního studia. Za jeden školní rok plní výstupy dvou ročníků.

II. stupeň

I. ročník

žák

- předvede základní techniku palcového trsátka

- mění čistě a plynule polohy
- hraje různé rytmické varianty typových stupnic
- vypracuje samostatně snadnější doprovod
- vysvětlí význam složitějších akordických značek (x6, xdim, xmaj), a při hře je používá

II. ročník

žák

- předvede základy techniky cross picking
- dle svých možností hraje v kapele jak doprovodné nástroje, tak sóla
- zhodnotí interpretaci svou i svých spolužáků
- hraje intervalové stupnice (oktávy, tercie)
- využívá sluchovou sebekontrolu
- improvizuje při doprovodech

III. ročník

žák

- samostatně vypracuje vhodné doprovody k písňím
- vysvětlí a použije transpozici
- používá techniku „vytahované tóny“ (bend)
- hraje intervalové stupnice (sexty, decimy)
- hraje pasážové běhy v tónové i technické dokonalosti v rychlejších tempech
- improvizuje rytmicky při doprovodech
- vysvětlí harmonické vztahy a použití modulace
- pojmenuje styly hraných skladeb

IV. ročník

žák

- si sám naladí nástroj
- se naučí oblíbené skladby pomocí poslechu a tabulturního zápisu
- předvede kvalitní tón a využívá různé úhozy pro barevné a dynamické odstíny
- hraje stupnice, kadence a akordy v celém rozsahu
- vytvoří vlastní doprovody s použitím improvizace
- hraje umělé flažolety

5.2.13 Studijní zaměření Hra na baskytaru

Charakteristika

Baskytara má široké uplatnění v taneční, rockové, country a jazzové hudbě. Díky relativně snazšímu fyzickému zvládnutí a širším technickým možnostem často

nahrazuje kontrabas ve folkové, trampské i lidové hudbě. Baskytara je používána především jako rytmický nástroj. Při zvládnutí základů a dobrém rytmickém cítění se žák může velice brzy zapojit do souborové hry. Zahájení výuky hry na baskytaru vyžaduje určité fyzické předpoklady uchazeče o studium. Obvyklá minimální věková hranice je desátý rok věku.

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Povinné předměty:											
Hra na baskytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Prohloubená hudební nauka						1	1			1	1
Sborový zpěv	1	1	1								

Poznámka:

- *Hra na baskytaru probíhá individuálně nebo ve skupině 2 žáků.*
- *Ve volitelném předmětu Kolektivní interpretace žák vybírá podle svého zájmu a na základě doporučení učitele hry na nástroj z možnosti hry v souboru podle nabídky, nebo volitelný předmět Sborový zpěv. Jeden z těchto předmětů je povinný.*
- *Do předmětu Kolektivní interpretace může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel hry na nástroj.*
- *Žák si v případě zájmu může vybrat nepovinný předmět Sborový zpěv.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Hudební nauka jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.2.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Kolektivní interpretace jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.4.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Sborový zpěv jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.5.*

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Přípravné studium I

Vzhledem k vymezení věku přípravné studium hry na baskytaru na naší škole není organizováno (viz Charakteristika studijního zaměření)

Vyučovací předmět: Hra na nástroj

Vzhledem k vymezení věku přípravné studium hry na baskytaru na naší škole není organizováno (viz Charakteristika studijního zaměření)

Základní studium

Vyučovací předmět: Hra na baskytaru

I. stupeň

1. ročník

žák

- popíše nástroj a jeho hlavní součásti
- předvede správné držení nástroje
- vyjmenuje názvy prázdných strun a vysvětlí jejich notaci
- hraje jednoduché rytmické variace na prázdných strunách
- dodržuje střídání prstů i, m při hře

2. ročník

žák

- použije k tlumení prázdných strun prstů levé ruky
- přečte noty v basovém klíči v rozsahu I. polohy
- zahraje podle not tóny do třetího pole na hmatníku
- uplatní správné postavení pravé i levé ruky
- samostatně naladí nástroj za použití elektronické ladičky
- zahraje v rozsahu jedné oktávy durové stupnice v I. poloze s využitím prázdných strun - F dur, G dur, A dur, B dur

3. ročník

žák

- přečte noty v basovém klíči v rozsahu II. polohy
- zahraje podle not tóny do čtvrtého pole na hmatníku
- zahraje jednoduchou píseň podle not v rozsahu do II. polohy
- předvede plynulou výměnu I. a II. polohy
- obohacuje hru základy dynamiky (p, mf, f)
- v rozsahu jedné oktávy zahraje v pomalém tempu stupnice C dur, a moll, g moll, c moll

4. ročník

žák

- hraje ve III. rozšířené a IV. poloze
- zrealizuje plynulou výměnu mezi I. a IV. polohou
- zahraje v rozsahu jedné oktávy durové a mollové stupnice do IV. polohy
- vytvoří jednoduchý doprovod k lidovým písním (z not, z akordických značek)
- pozná základní harmonické funkce TSD
- použije ke hře také trsátko
- vypracuje a zahraje střídavý bas podle akordických značek
- předvede hru tenuto, staccato, akcenty, legato (hammer-on, pull-off, kombinované)
- zahraje osminové noty a synkopy ve swingovém provedení
- zapojuje se do komorních a souborových seskupení

5. ročník

žák

- hraje v V. a VI. poloze
- zrealizuje plynulou výměnu mezi I. a VI. polohou
- zahraje hru glissando, slide, slide legato, glissando na třech tónech, na dvou strunách, nahoru, dolů
- vysvětlí význam tabulatury a zahraje podle tabulatury
- zahraje složitější rytmické motivy (synkopy, ligatury)

6. ročník

žák

- zahraje v VII. a VIII. poloze
- zrealizuje plynulou výměnu mezi I. a VIII. polohou
- využije v rychlých rytmických pasážích techniku hry trsátkem
- využije v doprovodech hru licků
- zahraje durové a mollové stupnice v rozsahu dvou oktáv a rozklady příslušných akordů
- předvede hru dvojhlasu, trojhlasu, slapový palec, trhanou techniku, neznělé perkusní úhozy
- prokáže elementární zručnost ve hře z listu na úrovni 3. ročníku

7. ročník

žák

- zahraje v IX. a X. poloze
- zrealizuje plynulou výměnu mezi I. a X. polohou
- zahraje v rychlejším tempu technická cvičení na kombinaci prstů levé ruky sestupně od IX. do I. polohy
- zahraje zmenšený septakord a jeho obraty

- prokáže znalost hry podle akordických značek
- prokáže hru z paměti

Přípravné studium II

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka

Žák plní výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně. V dalším studiu žák plní výstupy I. stupně Základního studia. Za jeden školní rok plní výstupy dvou ročníků.

II. stupeň

I. ročník

žák

- zahraje v IX. a X. poloze
- zrealizuje plynulou výměnu mezi I. a X. polohou
- prokáže znalost základů slapové techniky
- zahraje stupnice v různých rytmických variantách v rozsahu 2 oktáv a příslušné kadence
- při hře pravidelně a vyváženě kombinuje prsty pravé ruky m-i, a-m
- předvede hru dvojhlasu, trojhlasu, slapový palec, trhanou techniku, neznělé perkusní úhozy
- zahraje složitější doprovod písně podle akordických značek

II. ročník

žák

- zahraje v XI. a XII. poloze
- zrealizuje plynulou výměnu mezi I. a XII. polohou
- prokáže znalost přirozených (ve XII. VII. V. IV. poloze) a umělé flažolety
- doprovodí podle notace i akordických značek a vytvoří vlastní rytmicky složitější doprovod
- prokáže znalost různých stylů a žánrů

III. ročník

žák

- vyjmenuje a zahraje tóny do XIII, polohy
- zrealizuje plynulou výměnu mezi I. a XIII. polohou
- zahraje stupnice v rychlejších tempech za pomoci různých technik
- vyjmenuje a zahraje rozložené kvintakordy základních harmonických funkcí (T, S, D) v různých tóninách

- prokáže schopnost reagovat na rozdíly v notovém zápisu a v jeho provedení při hře klasické a swingové (bluesové) hudby
- vypracuje a zahraje složitější basovou linku podle akordických značek (různé typy tzv. groove, „kráčivý bas“, průchozí tóny)

IV. ročník žák

- zahraje z listu jednoduchý orchestrální part
- při hře basové linky využije barevných (změna polohy pravé ruky) a dynamických (pp-ff) možností nástroje s ohledem na charakter hrané skladby
- vypracuje a zahraje basovou linku podle charakteru a žánru skladby
- v interpretaci využije vlastní výrazový projev
- pozná základní rozdíly mezi různými hudebními žánry a styly
- samostatně vyhledá vhodný repertoár k nastudování s ohledem na své interpretační schopnosti a technické dovednosti

5.2.14 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje

Charakteristika

Cílem studijního zaměření je Hra na bicí nástroje (zvané též perkuse), které jsou pravděpodobně nejstarší a také nejobsáhlejší skupinou hudebních nástrojů. Bicí nástroje mají velkou tradici jak v hudbě primitivních národů, tak i v hudbě moderní, umělecké a nonartificiální.

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
<i>Povinné předměty:</i>											
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
<i>Povinně volitelné předměty:</i>											
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Nepovinné předměty:</i>											
Sborový zpěv	1	1	1								
Prohloubená hudební nauka						1	1			1	1

Poznámka:

- *Hra na bicí nástroje se vyučuje individuálně.*

- *V předmětu Kolektivní interpretace se žák zapojuje podle individuálního zájmu a na doporučení učitele do komorního souboru, případně volí předmět Sborový zpěv. Jeden z těchto předmětů je pro žáka povinný.*
- *Žák si v případě zájmu může vybrat nepovinný předmět Sborový zpěv.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Hudební nauka jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.2.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Kolektivní interpretace jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.4.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Sborový zpěv jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.5.*

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Přípravné studium

Vyučovací předmět: Hra na nástroj

žák

- **pojmenuje vybrané bicí nástroje**
- **zná základní specifika notového zápisu pro bicí nástroje**
- **má osvojeny základní hráčské návyky-správné držení těla při hře, správné držení paliček a uvolnění rukou**
- **užívá základní dovednosti hry na malý buben**
- **hraje z paměti jednoduché hudební útvary**
- **rozlišuje základní dynamické kontrasty (forte, piano)**
- **hraje škálu notových hodnot od celých až po čtvrt'ové noty**

I. stupeň

1. ročník

žák

- **upevňuje si správné držení těla při hře na různé bicí nástroje**
- **zná správné držení paliček**
- **zvládá elementární základy nezávislosti končetin**
- **má přehled o nejběžnějších bicích nástrojích**
- **zvládá počátky hry na bicí soupravu**
- **ovládá hru ve dvou, tří a čtyřčtvrt'ovém taktu**
- **zná části bicí soupravy**

2. ročník

žák

- zvládá hru v tří a šestiosminovém taktu
- zvládá základy víření na malý buben
- dokáže vytvořit jednoduchý doprovod k lidové písni
- zvládá hru na rytmickou ozvěnu podle sluchu
- dokáže z listu zahrát jednoduchou skladbu, která obsahuje základní rytmické hodnoty
- umí zahrát základní rytmy na bicí soupravu

3. ročník

žák

- pokračuje ve zdokonalování víření na malý buben
- poslechem zvolené skladby vytvoří jednoduchý rytmický doprovod
- zdokonaluje se v nezávislosti ovládání rukou a nohou
- zvládá hru v jednoduchém notovém zápisu
- dokáže využít jednoduchých break
- dokáže správným způsobem hrát na běžné bicí nástroje (triangl, tamburína, velký buben,
- využívá při hře základní návyky a dovednosti (správné držení těla, držení paliček, základní typy úderů)
- ovládá základní rytmické doprovody

4. ročník

žák

- umí doprovod k nahrávce populární hudby
- zvládá interpretaci jednoduchých sól na malý buben
- zvládá víření na malý buben, crescendo do forte – decrescendo do piana
- je schopen improvizovat samostatně doprovod ke skladbám různého charakteru
- zvládá hru z listu
- využívá zvládnutou látku k tvorbě a využití breaků

5. ročník

žák

- umí doprovodit na bicí soupravu různé hudební styly
- zvládá hru ve složitějších orchestrálních partech
- v oblasti dynamiky je schopen interpretace akcentů ve střídavých úderech
- zvládá problematiku nepravidelných čtvrt'ových taktů
- na informativní úrovni chápe rim shot
- umí popsat hru s metličkami
- dokáže v pomalém tempu hrát dvojité úder pedálem velkého bubnu
- uplatňuje získané zkušenosti v orchestrech a souborech školy

6. ročník

žák

- dokáže uplatnit nejběžnější používané takty v populární, klasické i jazzové hudbě
- má zvládnutou látku na malý buben dokáže využít k tvorbě breaků
- je schopen samostatně analyzovat a uplatnit optimální rukoklad v základních rytmických útvarech
- v elementární podobě zvládá hru odskokem paličky jako předzvěst vlečených dvojitých úderů

7. ročník

žák

- při hře na bicí soupravu zvládá rytmické doprovody v základním tvaru i jednoduchých variacích
- podle potřeby a svých dispozic si seřídí a naladí nástroj
- samostatně pracuje s poslechem hudebních nahrávek
- je schopen doprovodu spoluhráče
- zvládá hru z listu na základě získaných dovedností
- dokáže improvizovat v daných možnostech
- zvládá oblast ligatur
- zvládá tlačný vír
- zvládá interpretaci jednotaktových, případně dvoutaktových breaků na konci frází
- má základní přehled o vývoji bicích nástrojů a uvede jejich příklady
- dokáže samostatně pracovat s hudebními nahrávkami

Přípravné studium II

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka

Žák plní výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně. V dalším studiu žák plní výstupy I. stupně Základního studia. Za jeden školní rok plní výstupy dvou ročníků.

II. stupeň:

I. ročník

žák

- dokáže z nahrávky odposlouchat jednodušší rytmický doprovod, který pak sám dokáže uplatnit

- ovládá základní prvky rytmické improvizace
- zvládá jednoduché breaky v příslušném taktu
- ve studovaných skladbách využívá paradidly

II .ročník

žák

- umí na požadované úrovni víření na malý buben
- zvládá jednoduché, dvojitě přírazy
- chápe nepravidelné takty (5/8, 7/8)

III.ročník

žák

- dokáže vložit ojediněle akcenty do víření
- ovládá problematiku synkop
- zvládá breaky na konci frází
- zvládá jednoduché, dvojitě, trojitě přírazy
- ovládá „rim shot“ a umí jej použít do doprovodných rytmů

IV.ročník

žák

- ovládá různé techniky hry
- zvládá notovém zápis, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky
- nastuduje náročnější hudební skladbu pro daný nástroj, má vlastní představu o interpretaci
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření,
- zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace
- ovládá hru z listu, dokáže číst partituru bicích nástrojů
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí, využívá své dovednosti a zkušenosti v neprofesionální umělecké praxi
- plně zvládá tlačení vír
- u víru ovládá běžně užívané dynamiky

5.2.15 Studijní zaměření Sólový zpěv

Charakteristika

Zpěv je nejvíce přirozeným hudebním projevem člověka. Je nejvýraznějším a nejúčinnějším hudebním vyjadřovacím prostředkem, který se uplatňuje v lidové i umělé

hudbě všech stylových období a žánrů. Cílem pěvecké výuky je rozvinutí hlasových, hudebních a interpretačních schopností žáka.

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Povinné předměty:											
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Sborový zpěv	1	1	1								
Prohloubená hudební nauka						1	1			1	1

Poznámka:

- *Sólový zpěv se vyučuje individuálně nebo ve skupině dvou žáků.*
- *V předmětu Kolektivní interpretace se žák zapojuje podle individuálního zájmu a na doporučení učitele do komorního souboru, případně volí předmět Sborový zpěv. Jeden z těchto předmětů je pro žáka povinný.*
- *Žák si v případě zájmu může vybrat nepovinný předmět Sborový zpěv.*
- *Během II. stupně se žák podle svého zájmu zaměří na klasický zpěv nebo zpěv populárních písní.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Hudební nauka jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.2.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Kolektivní interpretace jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.4.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Sborový zpěv jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.5.*

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Přípravné studium I

Vyučovací předmět: Hra na nástroj- Sólový zpěv

žák

- předvede cviky na správné držení těla a uvolnění spodní čelisti
- zpívá dětské písně

Základní studium

Vyučovací předmět: Sólový zpěv

I. stupeň

1. ročník

žák

- vysvětlí správný postoj při zpěvu
- předvede klidný nádech pomocí bránice
- předvede uvolněnou bradu
- předvede měkké nasazení tónu
- čte noty v houslovém klíči
- čistě intonuje v různých tóninách ve svém hlasovém rozsahu
- zpívá z paměti dětské lidové písně v mf v rozsahu sexty

2. ročník

žák

- předvede správné držení těla, uvolněnou čelist a otevřený krk
- předvede staccato pomocí bránice na jednoduchém cvičení
- použije lehké brumendo, s přechodem na slabiku „mu“ navodí hlavový tón
- použije základní dynamické odstíny p a mf
- zpívá lehce, intonačně čistě
- vysvětlí a sluchově rozezná celý tón a půltón
- zpívá lidové i dětské umělé písně, vystihne náladu a tempo
- předvede rytmizaci textu
- zpívá z paměti na základě porozumění textu s doprovodem nástroje

3. ročník

žák

- má přirozené držení těla, volnou čelist, otevřený krk
- použije brániční dýchání
- pečlivě artikuluje
- předvede měkké nasazení tónu
- rozezná a předvede vlastní hrudní a hlavový tón
- použije v písni základní dynamické odstíny (p, mf, f), základní agogické změny (ritardando, a tempo),
- vyrovná vokály na jednom tónu ve střední hlasové poloze
- sluchově rozezná i zazpívá celý tón a půltón

- zpívá na jména not a použije solmizační slabiky sestupně i vzestupně v C dur v rozsahu obou tetrachordů
- zpívá z paměti intonačně čistě s doprovodem nástroje

4. ročník

žák

- zpívá hlasová cvičení k předcházení mutačních šelestů a hlasových zlomů
- použije odsazení na témže dechu
- použije cresc., decresc.
- zpívá legato i staccato v mírném tempu ve střední poloze
- zpívá stupnice dur v rozsahu oktávy
- zpívá rozložený kvintakord dur do oktávy a rozložený kvintakord moll do kvinty
- předvede plynulou kantilénu
- orientuje se v notovém zápise – použije solmizační slabiky sestupně i vzestupně v durových tóninách G a F v rozsahu kvinty (do-sol)
- vysvětlí a zpěvem vyjádří náladu písně
- nastuduje samostatně jednoduchou píseň podle notového záznamu
- zpívá z paměti lidové a umělé písně s klavírním doprovodem

5. ročník

žák

- použije žeberně-brániční dýchání k uvědomělému budování dechové opory
- vyrovná hlas v celé své hlasové poloze na základě voix mixtu, přechodné tóny zpívá s nasazením shora
- zpívá hlasová cvičení v rozsahu oktávy
- vysvětlí, kde je na základě textu vhodný nádech, dodržuje frázování
- zpívá stupnice dur a moll
- použije plynulou kantilénu, staccato
- zpívá ve dvojhlase 1. nebo 2.hlas
- orientuje se v notovém zápise – zpívá z not na solmizační slabiky i jména not vzestupně i sestupně v durových tóninách do 2 křížků a 2 béček v rozsahu si-sol, rozložený kvintakord dur do oktávy
- vyjádří výraz písně různých stylů a žánrů

6. ročník

žák

- použije žeberně-brániční dýchání ke zdokonalování dechové opory
- předvede vyrovnaný hlas v celém svém rozsahu
- v písni na základě textu určí vhodné místo nádechu, prodlužuje dechové fráze
- zpívá plynulou kantilénu, staccato, použije odsazení na témže dechu
- zpívá stupnice dur i moll v rozsahu oktávy

- zpívá rozložený akord dur a moll v rozsahu oktávy
- samostatně nastuduje jednoduchou píseň podle notového záznamu, vysvětlí náladu a charakter písně
- zpívá z not na solmizační slabiky i jména not vzestupně i sestupně v durových tóninách do 3 křížků a 3 bček v rozsahu si-sol, rozložený kvintakord dur do oktávy
- vysvětlí notový zápis vícehlasých skladeb, zpívá nejen 1.hlas

7. ročník

žák

- použije žeberně-brániční dýchání pro měkké a opřené nasazení tónu
- předvede rozšířený hlasový rozsah
- samostatně nastuduje píseň podle notového záznamu, vysvětlí náladu, tempo a charakter písně, použije vhodnou dynamiku i agogiku, určí vhodné místo pro nádech
- předvede v písničkách plynulou kantilénu, staccato, odsazení na témže dechu
- vyjádří výraz písně různých stylů a žánrů, orientuje se v notovém zápise – zpívá z not vzestupně i sestupně v durových tóninách do 3 křížků a 3 bček, rozložený kvintakord dur do oktávy
- taktně hodnotí výkony svoje i svých spolužáků
- předvede písně různých stylů a žánrů

Přípravné studium II

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka-Sólový zpěv

Žák plní výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně. V dalším studiu žák plní výstupy I. stupně Základního studia. Za jeden školní rok plní výstupy dvou ročníků.

II. stupeň

I. ročník

žák

- podle svého zaměření zpívá písně z repertoáru klasického nebo populárního
- používá dle návodu učitele dynamické (pp, p, mf, f, cresc., decresc.) a agogické výrazové prostředky (rit., accel., koruna)
- zpívá plynulou kantilénu a vede a dodržuje hudební fráze

II. ročník

žák

- hodnotí poslouchanou vokální a vokálně instrumentální hudbu
- zpívá v komorním souboru a capella i s doprovodem hudebních nástrojů
- vyjádří vlastní názor při výrazovém vyjádření písní
- interpretuje písňovou literaturu různých slohových období, žánrů a skladatelů

III. ročník

žák

- orientuje se v textu a v hudebním zápise vícehlasé partitury
- předvede vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu
- využije žeberně brániční dýchání pro dechovou oporu
- předvede vyrovnané vokály
- předvede plynulou kantilénu s prodlouženou dechovou frází
- samostatně nastuduje a interpretuje písňovou literaturu různých slohových období, žánrů a skladatelů

IV. ročník

žák

- předvede celou šíři dynamických a agogických výrazových prostředků v souvislosti s charakterem studované a interpretované skladby
- samostatně nacvičí libovolnou píseň, zdůvodní výraz, rytmus, tempo, frázování, dynamiku, agogiku, vysvětlí obsah textu, artikulaci
- obhájí vlastní názor při studiu a výrazovém vyjádření písní
- spolupracuje s korepeticí
- uplatní se v komorním souboru
- hodnotí poslouchanou vokální a vokálně instrumentální hudbu, vysvětlí svůj názor
- nastuduje a interpretuje píseň s doprovodem nástroje, případně souboru či základu z CD

5.2.16 Studijní zaměření Hra na akordeon

Charakteristika

V předmětu Hra na akordeon se snažíme podchytit, rozvíjet a prohlubovat zájem dítěte o hru na tento nástroj a hudbu vůbec. V době plného rozkvětu techniky se hrou na tento nástroj vracíme k tradici lidové písně, na kterých se dítě naučí základnímu principu hry a ovládnutí nástroje. Výhodou akordeonu je jeho následné využití v mnoha žánrech a stylech hudby, ať již sólově či v hudebních seskupeních (lidová muzika, dechovka, pop, jazz, ale samozřejmě vážná hudba-soudobá nebo přepisy skladeb jiných nástrojů, varhany...atd.). Dle věku a fyzických dispozic žáka se hraje a přechází na nástroje větší (větší rozsah diskantu, velikost nástroje se určuje podle počtu basů), lze hrát i na nástroje koncertního typu s melodickými basy.

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Povinné předměty:											
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Prohloubená hudební nauka						1	1			1	1
Sborový zpěv	1	1	1								

Poznámka:

- *Vyučovací předmět Hra na akordeon je realizován individuálně.*
- *Ve volitelném předmětu Kolektivní interpretace žák vybírá podle svého zájmu a na základě doporučení učitele hry na nástroj z možnosti hry v souboru podle nabídky, nebo si vybere volitelný předmět Klávesový seminář, nebo volitelný předmět Sborový zpěv. Jeden z těchto předmětů je povinný.*
- *Do předmětu Kolektivní interpretace může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel hry na nástroj.*
- *Žák si v případě zájmu může vybrat nepovinný předmět Sborový zpěv.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Hudební nauka jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.2.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Kolektivní interpretace jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.4.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Sborový zpěv jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.5.*

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Přípravné studium I

Vyučovací předmět: Hra na nástroj

žák

- pojmenuje a popíše nástroj

- vysvětlí a sluchem rozliší pojmy vysoko, hluboko, potichu, nahlas, rychle, pomalu
- vysvětlí notový zápis pro pravou a levou ruku (basový a houslový klíč)
- pojmenuje základní tóny na klávesnici (používá jména oktáv, jména bílých kláves) a v základní basové řadě (C, G, D)
- předvede hru obou rukou zvláště se správným vedením měchu podle značek
- hraje pětitónové dětské písně podle sluchu i podle not

Základní studium

Vyučovací předmět: Hra na akordeon

I. stupeň

1. ročník

žák

- správně sedí a drží nástroj
- předvede správné nasazení a ukončení tónu, vedení měchu
- pojmenuje klávesy a noty c1 – g2, hraje v rozšířené pětiprstové poloze i s posunem ruky
- hraje melodický bas v základní řadě (C, G, D, F) a k němu příslušný durový akordický doprovod, melodický bas v pomocné řadě (E, H, A)
- užívá souhru s melodickým basem i s akordickým doprovodem
- předvede hru legato / staccato
- předvede ve skladbě základní dynamiku f , p
- předvede základní druhy tempa (pomalu, rychle)
- hraje cvičení na nezávislosti rukou i jednotlivých prstů

2. ročník

žák

- hraje podle not v houslovém klíči h – c3 i s posuvkami
- čte noty v basovém klíči a orientuje se v basovém systému nástroje
- užije melodický bas v základní i pomocné řadě, doplní akordický doprovod o terciový a kvintový bas
- hraje skladby a písně v rychlejších tempech
- hraje pětiprstová cvičení v transpozicích, rytmických i úhazových variantách
- hraje durové stupnice od bílých kláves zvláště přes jednu oktávu s kvintakordy s obraty zvláště k hraným stupnicím

3. ročník

žák

- pohotově čte a hraje notový zápis

- hraje náročnější rytmické útvary - synkopa, šestnáctinové hodnoty
- hraje legato (dvojhmaty), staccato i tenuto v souhře rukou v různých kombinacích
- hraje skoky a rozšiřuje polohu pravé i levé ruky
- hraje durové stupnice (do 4# / 3b) s T5 (tříhlasý s obraty harmonicky i melodicky) dohromady a mollové stupnice i jejich akordy zvlášť
- předvede další dynamické odstíny - crescendo a decrescendo
- vyjádří slovem svůj názor na charakter a náladu skladby

4. ročník

žák

- hraje v rychlejších tempech durové stupnice (do 6# / 5b) s T5 (tříhlasý s obraty harmonicky i melodicky)
- hraje mollové harmonické stupnice dohromady (do 3# / 3b) a jejich akordy zvlášť
- použije barevné možnosti nástroje - základy techniky rejstříkování
- hraje dvojhmaty i dvojhlas (legato, tenuto, staccato)
- vysvětlí a hraje melodické ozdoby příraz a nátryl
- předvede správné vedení měchu a správnou prstovou artikulaci
- doprovodí jednoduché lidové písně s využitím základních harmonických funkcí TSD

5. ročník

žák

- hraje všechny stupnice durové přes dvě oktávy, stupnice mollové (do 4# / 4b) harmonické i melodické dohromady a chromatickou stupnici pravou rukou
- hraje pravou rukou čtyřhlasý kvintakord dur i moll
- hraje melodické ozdoby: příraz, nátryl, skupinka, obal
- předvede práci s měchem na tvorbě tónu
- zahraje jednoduchou polyfonní skladbu
- užije registraci na skladbách různých stylů a žánrů
- orientuje se v notovém zápisu a využívá správné návyky cvičení doprovází podle sluchu lidové písně a transponuje je do blízkých tónin

6. ročník

žák

- hraje durové stupnice v protipohybu, mollové stupnice (do 4# / 4b) přes dvě oktávy, velký rozklad dur i moll kvintakordu a dominantní septakord (harmonicky a melodicky s obraty) pravou rukou
- předvede interpretaci skladeb různých stylů a žánrů
- přizpůsobí hře měchovou techniku a registraci
- hraje melodické ozdoby: trylek

- pohotově hraje „z listu“ skladby z 1.ročníku
- ve spolupráci s pedagogem vybere přednesové skladby
- posoudí a kriticky zhodnotí svůj vlastní výkon

7. ročník

žák

- hraje stupnice dur dohromady v kombinovaném pohybu a pravou ve dvojhmatových terciích, moll stupnice přes dvě oktávy dohromady, chromatickou stupnici pravou i levou
- hraje dur a moll čtyřhlasý akord melodicky-harmonicky dohromady, dominantní septakord pravou i levou rukou
- hraje technická cvičení vycházející z problematiky studovaných skladeb
- užívá registry v pravé i levé ruce a orientuje se v jejich označení
- vyjádří vlastní názor na interpretaci

Přípravné studium II

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka

Žák plní výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně. V dalším studiu žák plní výstupy I. stupně Základního studia. Za jeden školní rok plní výstupy dvou ročníků.

II. stupeň

I. ročník

žák

- hraje harmonický doprovod k písním (i bez akordových značek)
- rozebere a analyzuje studované skladby a z paměti je interpretuje

II. ročník

žák

- hraje cvičení na rozvíjení měchové a prstové techniky
- hraje z listu
- specifikuje se v určité žánrové či stylové oblasti

III. ročník

žák:

- samostatně vybere a nastuduje přednesovou skladbu
- prezentuje nástroj, který zná, a zná i jeho historii

IV. ročník

žák:

- využívá vlastní tvořivé nápady
- předvede hru v komorním souboru
- pojmenuje základní umělecké směry, zařadí nejvýznamnější skladatele a stěžejní díla klasické hudební literatury

5.2.17 Studijní zaměření Hra na dudy

Charakteristika

Dudy jsou zařazeny do oddělení lidových nástrojů. To proto, že se zde vyučují pouze tzv. „České dudy“ – nástroj, který má v našem regionu letitou tradici. Dudy jsou opatřeny přední melodickou píšťalou tzv. „předničkou“ (naladěnou vždy do určité stupnice – tóniny) a basovou píšťalou tzv. „hukem“, který hraje zpravidla základní tón. K vytvoření a udržení tónu je potřeba měchu, který je ovládán levou paží, zásobníku vzduchu (pytel) a třetinových plátků umístěných v předničce a huku. Nejrozšířenějším z těchto dud je nástroj v ladění Es dur, který má na předničce tóny b, d1, es1, f1, g1, as1, b1, c2 – tedy neúplnou stupnici. Dále jsou používané dudy v ladění D dur, G dur, F dur, které podle toho musí být vyrobeny nástrojařem. Princip hry zůstává stejný.

Absolvent předmětu Hra na dudy by měl dokonale ovládat nástroj a jeho technické možnosti. Měl by být obeznámen s dostupnou literaturou a zejména s písněmi, které na dudy hraje či doprovází. Pokud umí zpívat, je schopen se sám doprovodit a má-li k tomu předpoklady, umí v rámci jednoduché harmonie improvizovat.

Zahájení výuky hry na dudy vyžaduje určité fyzické předpoklady uchazeče o studium. Obvyklá minimální věková hranice je desátý rok věku.

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Povinné předměty:											
Hra na dudy	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Prohloubená hudební nauka						1	1			1	1
Sborový zpěv	1	1	1								

Poznámka:

- *Vyučovací předmět Hra na dudy je realizován individuálně.*
- *Ve volitelném předmětu Kolektivní interpretace žák vybírá podle svého zájmu a na základě doporučení učitele hry na nástroj z možnosti hry v souboru podle nabídky, nebo si vybere volitelný předmět Sborový zpěv. Jeden z těchto předmětů je povinný.*
- *Do předmětu Kolektivní interpretace může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel hry na nástroj.*
- *Žák si v případě zájmu může vybrat nepovinný předmět Sborový zpěv.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Hudební nauka jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.2.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Kolektivní interpretace jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.4.*
- *Učební osnovy vyučovacího předmětu Sborový zpěv jsou společné pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru a jsou uvedeny v kapitole 5.2.18.5.*

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Přípravné studium I

Vyučovací předmět: Hra na nástroj

Vzhledem k vymezení věku přípravné studium hry na dudy na naší škole není organizováno (viz Charakteristika studijního zaměření).

Základní studium

Vyučovací předmět: Hra na dudy

I. stupeň

1. ročník

žák

- popíše historii, stavbou nástroje a základ. způsoby péče o nástroj
- umí základy správného „měchování“ a tvoření tónu
- popíše způsob domácí přípravy
- je schopen ovládat nástroj v celém jeho rozsahu
- interpretuje jednoduché etudy a vybrané lidové písně

2.ročník

žák

- ovládá nástroj v celém rozsahu
- dokáže správně „měchovat“ a udržet rovný tón
- umí nasadit stejný tón za sebou pomocí „ramenářské kvinty“
- má osvojeny základní návyky ve správném postoji při hraní, jakož i držení nástroje a prstokladu
- interpretuje jednoduché písně a skladby z oblasti lidové hudby
- zná základní principy ošetřování nástroje a užívá jich
- je seznámen s naladěním nástroje

3.ročník

žák

- hraje v celém rozsahu nástroje a ovládá princip „měchování“
- realizuje notový zápis v úměrném tempu po stránce melodické i rytmické
- - prací s vydržovanými tóny upevňuje a zdokonaluje zásady správného tvoření tónu rozlišuje správné nasazení a ukončení tónu pomocí zásobníku vzduchu
- je schopen základní orientace v jednoduchých hudebních útvarech – a to jak podle sluchu, tak podle notového zápisu
- užívá prstokladu podle ustálených a obecných metodik
- zahraje jednoduché přednesové skladby a lidové písně z paměti i z not
- zná základní principy naladění nástroje

4. ročník

žák

- umí využívat základních návyků „měchování“ při nácviu vydržovaných tónů
- tvoří pevný rovný tón v celém rozsahu nástroje
- hraje jednoduché přednesové skladby a lidové písně v předepsaném tempu

- zvládá jednoduché rytmické útvary (synkopa, tečkovaný rytmus) a dovede jich užívat při hře
- umí pracovat s melodickými ozdobami
- je schopen samostatné přípravy a dle dispozic i hry z listu jednoduchých skladeb či lidových písní
- za pomoci učitele je schopen naladit nástroj

5. ročník

žák

- pomocí správného „měchování“ a správného držení těla tvoří plnohodnotný tón
- užívá správného nasazování a ukončování tónu
- užívá sebekontroly při sledování kvality tónu
- zná a aplikuje základní technické návyky při hře vydržovaných tónů
- ovládá hru v celém rozsahu nástroje
- hraje staccato pomocí tzv. „ramenářské kvinty“
- dokáže doprovodit zpěváka
- používá základních melodických ozdob (přiraz, trylek, nátryl)
- má vypěstovány a osvojeny správné postupy v domácí přípravě a dokáže je využívat

6. ročník

žák

- tvoří kultivovaný tón a ovládá jej v celém rozsahu nástroje
- užívá melodických ozdob a vibrata
- rozlišuje rozdíly v interpretaci sólové skladby a v doprovodu zpěváka
- dle hlasových dispozic je schopen jednoduchého doprovodu sebe sama
- interpretuje skladby přiměřené obtížnosti v příslušném tempu
- je schopen připravit se samostatně k veřejnému vystoupení
- je seznámen s drobnými opravami nástroje (plátků)

7. ročník

žák

- pomocí správného „měchování“ a správného držení těla tvoří plnohodnotný tón
- užívá správného nasazování a ukončování tónu
- „měchováním“ ovlivňuje intonaci, jakož i tónovou čistotu a vyrovnanost zvuku
- při hře užívá hry staccato na úrovni svých schopností a dovedností
- přesně reprodukuje základní rytmické útvary – zejména tečkované rytmy
- umí doprovodit zpěváka
- užívá základních melodických ozdob (přiraz, nátryl, trylek) a vibrata
- uplatňuje návyky a dovednosti získané v individuální výuce v kolektivních předmětech

- (dua, tria, komorní soubory, lidový soubor, orchestrální hra...)
- je schopen elementární hry z listu
- zná historii svého nástroje a přední interprety
- je schopen provést drobné opravy nástroje (plátky)

Přípravné studium II

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka

Žák plní výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně. V dalším studiu žák plní výstupy I. stupně Základního studia. Za jeden školní rok plní výstupy dvou ročníků.

II. stupeň

I. ročník

žák

- ovládá intonaci nástroje pomocí „měchování“, využívá celého rozsahu nástroje, osvojil si všechny zásady domácí přípravy
- užívá hry staccato
- užívá melodických ozdob, vibrata a znalostí jejich využití v praxi
- hraje z listu skladby přiměřené svým dispozicím a dovednostem

II. ročník

žák

- zvládá zásady kolektivní hry (lidový soubor)
- je schopen samostatné práce
- disponuje základním přehledem o interpretaci hudby lidové

III. ročník

žák

- samostatně uplatňuje technické i výrazové prostředky dosažené v průběhu celého studia na ZUŠ
- disponuje pevným tónem a dovede přizpůsobit studijní režim veřejnému vystoupení
- využívá celého rozsahu nástroje a všech technických prostředků k přesvědčivému a jistému výkonu
- zvládá jednoduchou improvizaci a využívá ji

IV. ročník

žák

- je schopen samostatné přípravy na koncert, či jiné veřejné vystoupení
- popíše strukturu domácí přípravy

- umí využít svých dovedností při doprovodu či v lidovém souboru
- zvládá bezpečně v interpretaci lidové písně
- dokáže využívat i dudy jiného ladění (G dur, D dur...)

5.2.18 Vzdělávací obsah kolektivních vyučovacích předmětů

5.2.18.1 Vyučovací předmět Přípravná hudební nauka

Charakteristika

Cílem předmětu Přípravná hudební nauka je hravou a zábavnou formou seznámit děti se základy hudební teorie, propojení teorie a vlastního hudebního vyjádření dětí jak zpěvem, tak hrou na hudební nástroje.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

1.ročník

žák

- rozeznává a interpretuje melodii stoupající, klesající, opakované tóny
- pružné a uvolněné držení těla užívá ke koordinovaným pohybům v hudebních hrách
- disponuje základními dechovými a pěveckými návyky
- je seznámen s některými hudebními nástroji a umí je zařadit do skupin podle vzniku tónu (dechové, strunné, bicí), orientuje se i v dalších pojmech (hudební soubory, funkce dirigenta)
- umí použít jednoduché nástroje v souhře s ostatními dětmi
- má základní znalosti z oblasti hudební teorie
- reaguje na nejčastěji užívaná hudební označení (repetice, dynamická znaménka)

2. ročník

žák

- čte noty v houslovém klíči c1 - c2
- vysvětlí hodnoty not (celá, půlová, čtvrtová, půlová s tečkou, osminová) a pomlk (celá, půlová, čtvrtová)
- interpretuje jednoduchý rytmus ve 4/4, 3/4 a 2/4 taktu v pomalém tempu
- vysvětlí základní hudební názvosloví (piano, mezzoforte, forte; legato, staccato; repetice; koruna) a výrazy (notová osnova; hudební abeceda; výška a délka tónu)
- zrakem a sluchem rozezná vybrané hudební nástroje (klavír, housle, flétna, trubka, kytara, buben)
- zpívá jednoduché lidové písně
- umí použít jednoduché rytmické nástroje v souhře s ostatními dětmi

5.2.18.2 Vyučovací předmět Hudební nauka

Charakteristika

Cílem předmětu Hudební nauka je podpořit a prohloubit zájem dítěte o aktivní vytváření hudby i pasivní vnímání hudby a rozvíjet hudební citění dítěte tím, že propojíme teoretické znalosti s vlastní hrou na hudební nástroj nebo se zpěvem.

Učební osnovy vyučovacího předmětu

1. ročník

žák

- čte noty v houslovém klíči g - c3 a noty v basovém klíči c - c1 – s křížky i s béčky
- interpretuje jednoduchý rytmus ve 4/4, 3/4, 2/4 taktu
- vysvětlí délku not (celá, půlová, čtvrt'ová, osminová, šestnáctinová, půlová s tečkou a pomlk (celá, půlová, čtvrt'ová, osminová) – ve 4/4, 3/4, 2/4 taktu
- vysvětlí základní hudební názvosloví (pp, p, mp, mf, f, ff, crescendo, decrescendo; repetice, prima volta, sekunda volta; andante, allegro, moderato, ligatura); vysvětlí výrazy (stupnice, tónina, trojzvuk; půltón, celý tón; vlastnosti tónu); vysvětlí funkce posuvek: křížky, béčka, odrážky; vyjmenuje názvy durových stupnic a určí jejich předznamenání (C, G, D, F)
- zrakem a sluchem rozezná hudební nástroje: klavír, keyboard, housle, violoncello, kontrabas, kytara, flétny příčná a zobcová, klarinet, trubka, bicí (triangl, zvonkohra, dřívka, buben, činely)

2. ročník

žák

- čte noty v houslovém klíči g - h3, noty v basovém klíči C - e1
- interpretuje jednoduchý jednohlasý rytmus v rychlejším tempu v 4/4, 3/4, 2/4 a 3/8 taktu
- vysvětlí základní hudební názvosloví a výrazy (adagio, moderato, allegro, ritardando; soprán, alt, tenor, bas)
- vyjmenuje a určí základní intervaly v C Dur
- zrakem a sluchem rozezná hudební nástroje (dechové, strunné, bicí; + pikola, lesní roh, pozoun, tuba, hoboj, fagot, viola, harfa, tympány)
- vysvětlí používané noty a pomlky a vztah mezi jejich délkami, tečka za notou
- vysvětlí čtvrt'ové a osminové takty
- vyjmenuje durové stupnice do čtyř křížků a béček, určí jejich předznamenání a vytvoří tónický kvintakord

3. ročník

žák

- čte notový zápis v různých tóninách v houslovém a basovém klíči

- interpretuje jednohlasý rytmus v rychlejším tempu v 4/4, 3/4, 2/4 a 3/8, a 6/8 taktu
- zazpívá jednoduchý notový zápis na jména not
- vysvětlí základní hudební názvosloví: tempová označení: accelerando; přednesová označení: grave, cantabile, dolce, espressivo, meno; tónika, subdominanta, dominanta; intervaly čisté a velké; akcent, tenuto; transpozice; ligatura; triola
- zrakem a sluchem rozezná hudební nástroje dechové (dřevěné a žesťové), strunné (smyčcové a drnkací), bicí
- popíše jednotlivé hudební nástroje a tvoření tónu těchto nástrojů
- vysvětlí durové stupnice, mollové stupnice a jejich druhy do čtyř křížků a bécěk, tónický kvintakord s obraty, subdominantní a dominantní kvintakord
- seznámí se se základními informacemi o životě a díle Bedřicha Smetany a Antonína Dvořáka

4. ročník žák

- interpretuje jednoduchý dvojhlasý rytmus v pomalém tempu
- zpívá jednoduché dvojhlasé melodie a kánony
- zrakem a sluchem rozezná celou škálu klasických hudebních nástrojů
- vysvětlí základní znalosti o hudebních institucích, hudebních festivalech (Česká filharmonie, Národní divadlo, Rudolfinum, Pražské jaro) a dále vysvětlí pojmy (opera, balet, muzikál, činohra)
- předvede znalost základních informací o životě a díle Johanna Sebastiana Bacha, Wolfganga Amadea Mozarta a Ludwiga van Beethovena
- určí složení pěveckého sboru
- pojmenuje kvintový a kvartový kruh, stavbu durové a mollové stupnice, vytvoří tónický kvintakord s obraty k dané stupnici, dominantní septakord; pojmenuje hudební názvosloví: molto ritardando, molto crescendo, sempre piano, meno allegro, piu mosso, piu vivace, poco meno, largo, lento, allegretto, vivace, presto, prestissimo, a tempo;
- vysvětlí přednesová označení: animato, comodo, leggiero, marcato; vyjmenuje intervaly čisté, velké a malé; vysvětlí dvojité posuvky; enharmonicky záměnné tóny; jména oktáv (subkontra – pětičárkovaná); pojmenuje výrazy takt a rytmus; akcent, synkopa; tónina, tónorod; rozebere melodické ozdoby (příraz, skupinka, nátryl, náraz, trylek, obal)

5. ročník žák

- vysvětlí hudební názvosloví a výrazy: tempová označení: allegro assai, meno mosso, poco meno; přednesová označení: ad libitum, con moto, energico, fuoco, gracioso, risoluto, rubato, sostenuto, tranquillo; intervaly čisté, velké a malé, zmenšené a zvětšené; tetrachordy; homofonie, polyfonie; konsonance, disonance; melodické ozdoby (příraz, trylek, obal, odraz, nátryl, mordent); tenuto, portamento, glissando; D.S. al Coda; dominantní septakord a jeho obraty; hlavní a vedlejší kvintakordy; další dělení not (sextoly); dvaatřicetiny; 2/2 takt, nepravidelné takty; formy a tance: malá a velká písňová forma, rondo,

symfonie, koncert, opera, drobné instrumentální skladby (etuda, balada), symfonická báseň; komorní soubory (duo – noneto, běžná obsazení); hudební nástroje: dechové, strunné, klávesové, bicí, lidové-regionální a jejich jednoduchý popis a základní tvoření tónu

- se orientuje v historických obdobích a kulturních souvislostech ve vztahu k životu a dílu významných hudebních skladatelů (pravěk, starověk, středověk, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, česká národní škola, impresionismus, hudba 20. Století
- popíše základní představy o hudebních institucích, hudebních formách, hudebních festivalech, uměleckých slozích a jejich základní charakteristice a o životě a díle hudebních skladatelů

5.2.18.3 Vyučovací předmět Prohloubená hudební nauka

Charakteristika

Vyučovací předmět Prohloubená hudební nauka je určen především žákům, kteří se hodlají studiu hudby věnovat i po ukončení ZUŠ. Výuka je zaměřena především na procvičování intonace, rytmického cítění a zvládnutí teorie v rozsahu potřebném k úspěšnému vykonání přijímacích zkoušek na konzervatoř popřípadě na vysokou školu hudebního zaměření.

Předmět je rozvržen do dvou bloků, je možné začít ho studovat v šestém ročníku prvního stupně nebo ve třetím ročníku druhého stupně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu

BLOK 1

žák

- vysvětlí mechanismus tvorby durových a mollových stupnic
- vysvětlí pojem paralelní a stejnojmenné stupnice
- určuje všechny svrchní a spodní intervaly základní i odvozené
- zazpívá všechny svrchní intervaly čisté, velké a zvětšenou kvartu
- sluchově analyzuje všechny intervaly čisté, velké, malé a zvětšenou kvartu v rámci oktávy

Poznámka: pro žáky z ročníku 6./I a III./II.

BLOK 2

žák

- vysvětlí mechanismus tvorby starých stupnic
- umí vytvořit základní intervaly a jejich obraty od jakéhokoliv tónu
- dokáže vytvořit základní septakordy a jejich obraty od jakéhokoliv tónu
- zazpívá všechny spodní intervaly čisté, velké, malé a zvětšenou kvartu

- sluchově analyzuje základní kvintakordy a jejich obraty
- sluchově analyzuje tvrdě malý septakord

Poznámka: pro žáky z ročníku 7./I a IV./II.

5.2.18.4 Vyučovací předmět Kolektivní interpretace

Charakteristika

Cílem předmětu Kolektivní interpretace je dát žákům příležitost k osobnostnímu i uměleckému růstu při spolupráci se spolužáky i učiteli. Podle vlastního zájmu a doporučení třídního učitele si žáci vybírají z možností výuky ve formě hry v komorním souboru, kytarovém souboru nebo čtyřruční hry.

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Základní studium

I. stupeň

4. ročník

žák

- zvládá orientaci v notovém zápisu skladby
- je schopen interpretovat svůj part ve skupině hráčů
- popíše zásady správného vystupování při vystoupení
- ovládá ladění svého nástroje
- spolupracuje s učitelem hry na nástroj na přípravě
- svědomitě nastuduje svůj part

5. ročník

žák

- umí reagovat na gesta vedoucího a zároveň sledovat svůj part
- dokáže udržet tempo a základní dynamiku v rámci celku
- aktivně spolupracuje se spoluhráči, naslouchá jim, doladuje se

6. ročník

žák

- při zkoušce dodrží potřebnou kázeň, je vzorem pro mladší spoluhráče
- s jistotou zahraje svůj part
- sleduje pokyny dirigenta nebo vedoucího hráče, udrží nastavené tempo hry
- připraví cvičební místnost pro zkoušku, rozestaví židle a stojánky

7. ročník

žák

- dodržuje čistotu intonace, domluvené frázování, nádechy, smyky, nástupy a dynamiku
- zodpovědně přistupuje k týmové práci - pečlivá domácí příprava, včasná docházka na zkoušky a na vystoupení

II. stupeň

I. ročník

žák

- naladí si samostatně nástroj podle daného tónu, naladí nástroj mladším spoluhráčům
- během hry si v případě potřeby samostatně doladí
- bezpečně reaguje na gesta dirigenta – vedoucího hráče

II. ročník

žák

- si samostatně určí vhodné smyky – nádechy – prstoklady
- zvládne zahrát jednoduché party z listu
- samostatně nastuduje svůj part včetně rytmu, tempa, dynamiky a frázování
- je schopen aktivně se podílet na výběru skladeb

III. ročník

žák

- dokáže pomoci při organizaci a realizaci veřejného vystoupení
- dokáže mladším spoluhráčům poradit vhodný způsob nácvičku partů
- spolupodílí se na výběru repertoáru

IV. ročník

žák

- své nabyté zkušenosti a dovednosti dokáže plně využít při koncertních vystoupeních
- svými radami a gesty dokáže udržet souhru souboru
- umí okamžitě reagovat na nečekané situace při společném vystoupení
- v případě potřeby samostatně zorganizuje a vede zkoušku souboru

Poznámka: postupové zkoušky neprobíhají - klasifikace na vysvědčení je na základě pravidelné přítomnosti na zkouškách a na vystoupeních, průběžné klasifikace, odpovídající domácí přípravy

5.2.18.5 Vyučovací předmět Sborový zpěv

Charakteristika

Zpěv je nejpřirozenějším a nejrozšířenějším hudebním projevem člověka. Sborový zpěv vede ke vzájemné odpovědnosti členů kolektivu a současně učí jedince podřizovat se zájmu celku.

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Přípravné studium

žák

- zazpívá jednoduché písně od různých tónů s doprovodem
- vytleská rytmus písně, kterou zná

Základní studium

I.stupeň

1. ročník

žák

- předvede správné a přirozené držení těla, volnou čelist, otevřený krk
- popíše a předvede nádech pomocí bránice
- pomocí brumenda navodí hlavový tón
- předvede zpěv v malé skupince nebo sólově před ostatními

2. ročník

žák

- správně artikuluje
- předvede měkké nasazení tónu
- použije hlas v celém svém rozsahu, rozezná vysoký a hluboký tón
- použije základní dynamické odstíny (p, mf, f)

3. ročník

žák

- vyrovná vokály na jednom tónu ve střední hlasové poloze
- zpívá jednohlasé písně a kánon
- vysvětlí základní schémata dirigentských gest – 2/4, 3/4, 4/4
- zpívá z paměti s doprovodem nástroje

4. ročník

žák

- předvede nádech pomocí bránice

- používá měkké nasazení tónu
- rozezná vlastní hlavový a hrudní tón

5. ročník

žák

- zpívá lehce v dynamice p, mf, f
- použije podle pokynů crescendo a decrescendo i základní agogiku
- na základě textu zpívá hudební frázi, vysvětlí, kde je možné se nadechovat

6. ročník

žák

- zpívá rytmicky a intonačně čistě v unisonu
- zpívá intonačně čistě nejsnazší dvojhlas (v terciích), kánon, současné spojení různých melodií
- interpretuje skladby různých slohových období, které rozezná v ukázkách

7. ročník

žák

- čte noty ve sborové partitūře
- předvede základní schémata dirigentských gest – 2/4, 3/4, 4/4
- reaguje správně na dirigentská gesta
- spolupracuje s ostatními zpěváky

II.stupeň

I. ročník

žák

- má vyrovnaný hlas v celém rozsahu
- vysvětlí zápis sborové partitury
- zpívá intonačně i rytmicky jistě ve vícehlase s instrumentálním doprovodem

II. ročník

žák

- intonačně čistě zpívá a capella
- z listu zazpívá jednodušší skladby
- kultivovaně interpretuje hudební frázi a kantilénu

III. ročník

žák

- vnímá vyváženost jednotlivých hlasů při nácviu a interpretaci sborové skladby

- pracuje s celým rozsahem dynamických a agogických výrazových prostředků

IV. ročník

žák

- interpretuje sborovou literaturu různých slohových období, žánrů a skladatelů
- s jistotou reaguje na dirigentská gesta
- spolupracuje na přípravě koncertů a vystoupení

Poznámka: postupové zkoušky neprobíhají - klasifikace na vysvědčení je na základě pravidelné přítomnosti na zkouškách a na vystoupeních, průběžné klasifikace, odpovídající domácí přípravy

5.2.18.6 Vyučovací předmět Klávesový seminář

Charakteristika

V předmětu Klávesový seminář si žáci prohloubí znalosti z oblasti klávesové literatury a formou diskuse se naučí vyjadřovat své názory na interpretaci skladeb různých hudebních stylových období. Svou pohotovost, rytmické a tonální cítění žáci procvičují ve hře z listu, čtyřruční hře a improvizaci.

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Základní studium

I. stupeň

4.ročník

žák

- hraje dle sluchu jednoduché durové písničky v rozsahu kvinty nebo sexty
- písničky doprovází dudáckou kvintou a základními akordickými funkcemi T, S, D
- osvojené písně transponuje
- pravidelně rozvíjí svou schopnost hry z listu, orientuje se v grafickém záznamu skladby, určí její tóninu
- hraje drobné čtyřruční skladby a respektuje svého spoluhráče
- se průběžně seznamuje s klavírními díly hudebních skladatelů

5.ročník

žák

- v dané písni určí spolehlivě tóninu, určí „citlivý tón“ a harmonizuje jej D (nezdvojuje 7. stupeň)
- určí jednoduchou formu klavírních skladeb
- rozvíjí své dovednosti v oblasti čtyřruční hry a hry z listu
- se seznamuje prostřednictvím aktivního poslechu se stěžejními díly hudebních skladatelů v oblasti klavírní tvorby

6. ročník žák

- používá v doprovodu písni obraty akordů základních funkcí, hraje vybrané figurace
- spolehlivě odlišuje dynamické vedení hlasů (melodie X doprovod)
- systematicky rozvíjí hru z listu a čtyřruční hru
- se věnuje poslechu klavírních skladeb

7. ročník žák

- samostatně utvoří doprovod písni tak, že LR hraje basové tóny základních akordů
- v písni obohacuje melodii o hru 3 a 6, případně jejich kombinaci, případně kvint lesních rohů
- spolehlivě doprovodí vybranou mollovou píseň a zvolí správné harmonické funkce, tempo i výrazové prostředky
- systematicky rozvíjí a prohlubuje své schopnosti v oblasti hry z listu a čtyřruční hry
- doprovodí melodii podle jednoduchých akordických značek

II. stupeň

I. ročník žák:

- se spolehlivě orientuje v hlavních akordických funkcích T – D – S v tóninách do 4 křížků a 4 bé a transponuje do těchto tónin
- vypracuje samostatně doprovod k durové písni s vybočením do dominantní tóniny či k mollové písni s vybočením do paralelní tóniny
- hraje čtyřruční skladby
- prohlubuje své schopnosti ve hře z listu
- doprovodí melodii podle složitějších akordových značek

II. ročník žák

- používá při doprovodu písni složitějších ostinát
- utvoří akordy na vedlejších stupních (III. a II.) a vhodně jich použije při harmonizaci zadané písni
- systematicky rozvíjí svoji hru z listu prostřednictvím vhodných instruktivních skladeb
- se aktivně zapojuje do čtyřruční hry

- na základě poslechu je schopen u skladeb pro klávesové nástroje rozlišit slohová období

III. ročník

žák

- používá při elementární improvizaci doprovodu písní akordy hlavních i vedlejších stupňů (T – D – S; II., III., VI.)
- zvolí vhodnou stylizaci doprovodu vzhledem k charakteru písně
- systematicky rozvíjí své schopnosti v oblasti hry z listu
- se aktivně zapojuje a účelně spolupracuje při čtyřruční hře

IV. ročník

žák

- upevňuje dle svých individuálních možností dosud nabyté vědomosti a dovednosti
- volí vhodné stylizace, tempo a dynamiku písní vzhledem k jejich obsahovému charakteru
- je schopen samostatně vypracovat doprovod písně
- dle svých individuálních schopností rozvíjí hru z listu a čtyřruční hru
- seznámí se se složitějšími formami klavírních skladeb (rondo, sonátová forma)

5.3 Vzdělávací obsah výtvarného oboru

Charakteristika

Cílem vzdělávání ve Výtvarném oboru není pouze žáky připravovat pro uměleckou dráhu, ale především z nich vychovávat citově bohaté osobnosti. Učí se poznávat kulturní hodnoty, vážit si jich a předávat je dalším generacím. Žáci se seznamují s historií a současností umění a učí se ho vnímat jako prostředek komunikace a sdělení vlastního postoje. Ve výtvarném oboru nabízíme možnost rozvíjení tvořivosti, fantazie, hravosti, výtvarného myšlení, vnímání krásy světa. V neposlední řadě rozvíjíme pracovní návyky, schopnost soustředění, schopnost vzájemné spolupráce. Pomocí propracované metodiky se snažíme vést žáky k sebepoznání a rozvoji individuálního uměleckého stylu vyjádření.

Vzdělávací obsah výtvarného oboru

Vzdělávací obsah oboru je členěn do oblastí **výtvarná tvorba** a **recepce a reflexe výtvarného umění**. Tyto dvě složky se neustále doplňují, vzájemně podmiňují a prolínají. V rámci našeho VO je chápeme jako dvě základní součásti, kdy **výtvarná tvorba** zahrnuje veškeré praktické výtvarné tvůrčí aktivity: kresba, malba, grafická tvorba, modelování a tvarování z různých materiálů (prostorová tvorba), akční a objektová tvorba, multimediální tvorba a další; a **recepce a reflexe** jako **výtvarná kultura**, která dodává praktickým činnostem teoretický základ, pomáhá pochopit souvislosti a zákonitosti výtvarného myšlení, představuje šíři a možnosti výtvarných vyjadřovacích prostředků, zároveň seznamuje s historií a vývojem výtvarného umění a uměleckou tvorbou v jednotlivých etapách vývoje a s vlivem výtvarné kultury v

uměleckých i mimouměleckých oblastech života. Výtvarná kultura je zprostředkovávána s důrazem na praktické využití.

5.3.1 Studijní zaměření Přípravné studium

Charakteristika

V rámci předmětu se žáci hravou formou seznamují s výtvarným oborem, rozvíjí své výtvarné a estetické citění. Prostřednictvím výtvarných her a experimentů rozvíjí své smyslové vnímání, grafomotorické dovednosti, haptické vnímání, získávají odvahu tvořit, učí se respektovat své spolužáky a zároveň s nimi spolupracovat. Zároveň se učí chápat a respektovat strukturu vyučování (úvod, motivace, pracovní část, hodnocení a úklid), učí se samostatnosti při přípravě pracoviště a pomůcek.

Učební plán

Předmět	1. pololetí	2. pololetí
Výtvarná příprava	2-3	2-3

Vyučovací předmět: Výtvarná příprava

žák

- vnímá barvy
- se výtvarně vyjadřuje
- se vyjadřuje lineární kresbou (tužka, rudka, tuš, pastelky, fixy)
- se vyjadřuje barvou (temperové barvy, vodové barvy, olejový pastel)
- tvoří na velké formáty papíru
- spolupracuje s ostatními spolužáky (skupinová práce)
- komunikuje s ostatními žáky i s pedagogem nad svou výtvarnou prací
- modeluje z ruky z hlíny a plastelíny

5.3.2 Studijní zaměření Výtvarná tvorba

Charakteristika

Cílem předmětu je seznámení žáků s celou škálou výtvarných technik, pojetí, směrů a možností výtvarné komunikace klasické i moderní výtvarné tvorby a kultury. Praktickými činnostmi, aktivní tvorbou, rozbořením uměleckého díla ať už vlastního, či z dějin výtvarné kultury, se žáci seznamují s výtvarnými pojmy důležitými pro

komunikaci s učitelem, se svými spolužáky a zároveň přispívajícími k lepšímu porozumění současného světa kolem nás a k lepšímu, vnímavému porozumění oblasti výtvarné kultury a umění vůbec. Směřuje žáky k tvořivému a samostatnému myšlení nejen při práci na výtvarném problému, ale také k tvořivému přístupu v řešení běžných životních situací. Rozvíjí žákovu schopnost imaginace, ale také schopnost pozorovat a zaznamenat skutečnost. Učí žáky naplňovat svou tvorbu obsahem. Zahrnuje tvorbu plošnou – kresbu, malbu, grafiku v celé škále technologických variant a možností. Další součástí je tvorba prostorová, akční a objektová, kdy žák získává cit pro povrchy a jejich kvality, cit pro prostorové vnímání a vnímání prostoru (např. také prostředí, ve kterém žijeme, prostoru, který je nám vymezen a který si sami vymezujeme) a zároveň schopnost tvarovat, modelovat různé materiály (především papír a papírové hmoty, keramickou hlínu, případně kov, textilní materiály, dřevo, pórobeton apod.). V rámci praktického řešení výtvarných problémů je zahrnuta recepce a reflexe výtvarné kultury, objevování souvislostí mezi sebou, okolním světem a světem umění. Seznamováním s výtvarným uměním minulosti a současnosti získává žák povědomí a znalosti o uměleckých dílech všeho druhu a nachází v nich inspiraci. Žák má možnost ve spolupráci s učitelem budovat svoje individuální zaměření a vybírat si z široké palety výrazových prostředků.

Učební plán

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Výtvarná tvorba a kultura	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Výtvarná tvorba a kultura Základní studium

I. stupeň

1. ročník žák

- užívá základní výtvarné nástroje a materiály
- experimentuje s mícháním barev
- využívá při tvorbě své imaginace
- staví/modeluje jednoduché tvary z válečků, spojuje a jednoduše povrchově zpracovává
- spolupracuje v kolektivu
- je seznámen s existencí výtvarného umění

2. ročník žák

- kombinuje malířské a kresebné techniky
- rozlišuje teplé a studené barvy
- dokáže vytvarovat složitější duté tvary pomocí plátů a válečků
- používá k povrchové úpravě keramiky struktury, otisky, prořezávání
- respektuje strukturu hodiny (motivace, tvorba, hodnocení, úklid)

3. ročník žák

- vnímá vlastnosti linie, využívá vrstvení a překrývání linií
- experimentuje s perokresbou
- vnímá emocionální působení barev
- vytváří grafiku od návrhu po vlastní tisk pod vedením pedagoga
- používá nástroje při modelování a keramické tvorbě
- rozvrhne kompozici na celý formát
- rozeznává jednotlivé projevy výtvarného umění (malířství, sochařství, architektura)

4. ročník žák

- pozná, jakou úlohu hraje světlo a barva při modelaci tvarů a prostoru
- reaguje úvahou na motivaci
- experimentuje s vlastním rukopisem v kresbě, malbě, linorytu
- maluje pastou a lazurou
- využívá v plastické tvorbě různé netradiční materiály (papír, plast, drát, pletivo, textil, polystyren)

5. ročník žák

- pozoruje reálnou skutečnost, zaznamenává její přepis v kresbě a malbě
- uplatní sochařský způsob práce při modelování podle modelu
- vnímá tvar a proporce
- vědomě volí výtvarné prostředky pro vyjádření obsahu svého díla

6. ročník žák

- kreslí a maluje objektivní studie reality
- dodržuje kompoziční pravidla v plošné tvorbě
- využívá realistické zobrazení pro imaginativní výpověď
- využívá základní malířské techniky ke své tvorbě (akvarel, olejomalba, malba temperou, malba akrylem)
- vytváří objekt z keramické hlíny dle svých představ a výtvarných návrhů
- zvládá základy studijního modelování
- naplňuje záměrným obsahem objektovou a akční tvorbu

- koriguje sám sebe – hodnotí svou práci a je schopen následné opravy
- je schopen přepisu a kopírování výtvarných děl z období dějin umění

7. ročník žák

- volí samostatně téma a techniku své absolventské práce
- je schopen ve studijní kresbě zobrazit perspektivu, lidskou a zvířecí figuru i zátiší
- využívá výtvarný jazyk pro propagační tvorbu (plakát, pozvánka, obal, logo, písmo)
- využívá v prostorové a akční tvorbě klasické i moderní technologie
- samostatně volí obrazotvorné prvky (bod, linie, tvar, objem, plocha, prostor, světlo, barva, textura) pro vyjádření své myšlenky
- přepisuje běžnou realitu do nezvyklé formy
- utváří si vlastní výtvarný názor a je schopen ho obhájit na základě získaných vědomostí, dovedností a zkušeností

II. stupeň

I. ročník žák

- zná základní výtvarné techniky a využívá je ve své tvorbě
- vědomě pracuje s funkcí barev a kompozicí, začíná tvořit abstraktní témata
- využívá poučeně modelaci světlem a stínem
- diskutuje a argumentuje při obhajobě pojetí svého samostatného díla
- vyhledává antologie ve výtvarném umění
- zaměřuje se při studiu dějin umění na souvislosti a příčiny vzniku moderního umění

II. ročník žák

- využívá a pojmenovává výtvarné výrazové prostředky k vyjádření obsahu díla, používá vizuální znaky a symboly
- rozlišuje studijní, ilustrační, návrhovou a volnou kresbu, malbu a prostorovou tvorbu
- uplatňuje svůj individuální rukopis tvorby s důrazem na emocionální vyznění díla
- umí vyjádřit a formulovat své názory, pojetí
- používá základní výtvarné pojmy
- vyhledává samostatně náměty a inspiraci v různých oblastech světové kultury

III. ročník žák

- vědomě komponuje formální stránku svého díla v závislosti na obsahu, přičemž obsah je prvotní
- řeší originálně výtvarné problémy a experimentuje
- zkoumá podoby světa a mezilidské vztahy, dokáže je interpretovat s různých hledisek
- používá různé způsoby zobrazení (figurace, abstrakce, deformace, stylizace) na základě svých výtvarných zkušeností a inspirace uměleckými díly výtvarné kultury
- je obeznámen s výtvarným uměním druhé poloviny dvacátého století
- charakterizuje roli umění v denním životě (užité umění, knižní kultura, architektura, odívání, průmyslový design)
- pracuje s odbornou literaturou, vyhledává, využívá a třídí informace

IV. ročník žák

- tvoří samostatně, vyhledává námět a obsah díla podle vlastního záměru něco sdělit
- volí námět a obsah absolventské práce a adekvátní výtvarné prostředky k realizaci a prokazuje své znalosti v rámci její obhajoby
- pracuje s vizuálními znaky a symboly, využívá analýzu, syntézu, parafrázi, posuny významu
- respektuje pravidla diskuze, dovede argumentovat, respektovat různá hlediska, dokáže obhájit formální i obsahovou stránku svého díla
- prezentuje svou práci na veřejnosti v rámci školy i samostatně
- zamýšlí se ve své tvorbě nad různými aspekty existence světa
- ovládá odbornou terminologii vztahující se k výtvarnému umění
- volí samostatně ke studiu a inspiraci kteroukoli dějinnou fázi vývoje umění, inspiruje se jí v tvorbě závěrečné práce

5.4 Vzdělávací obsah literárně-dramatického oboru

Charakteristika

Literárně-dramatický obor (dále jen „LDO“) vybavuje žáky potřebnými dovednostmi pro přirozený, kultivovaný, tvořivý a osobitý projev a výraz. Odborně vedená výuka v LDO napomáhá včas podchytit nejtalentovanější jedince a připravit je ke studiu herectví, režie, dramaturgie, divadelní vědy, scénografie, loutkářství, organizace divadel, učitelství LDO na základních, odborných středních a vysokých uměleckých školách, filosofických a pedagogických fakultách.

Základem výuky LDO jsou tvořivé činnosti dramatické, recitační a literární. Výuka je převážně kolektivní, individuálně se vyučuje pouze předmět Umělecký přednes.

U dětí se rozvíjí schopnost poznávat a vnímat sebe a své okolí. Jsou posilovány dovednosti potřebné pro přirozený a pravdivý projev v oblasti divadla, přednesu a literární tvorby. Nedílnou součástí výuky je také individuální práce se zvoleným učivem (poezie, próza, monolog, dialog, námět, téma) zohledňující žákův rozvoj. Vzdělání získané v literárně-dramatickém oboru žáci mohou využít v těch oblastech lidské činnosti, ve kterých se uplatní nezbytné specifické komunikační dovednosti a vysoká míra empatie. Literárně-dramatický obor poskytuje spolehlivý základ i pro další studium směřující k profesionálnímu uplatnění.

Dále se LDO věnuje zejména rozvoji mluvy, kultivaci rodného jazyka, estetickému citění a upevňování morálních hodnot obsažených v klasické literatuře a literárně-dramatické tvorbě, které se vyvíjely, jako princip kolektivního vědomí a lidských hodnot po staletí. Důraz je kladen i na rozvoj kulturních výročí vážících se k LDO a lokální historii a na prezentaci dramatické tvorby v rámci veřejných vystoupení - dramatická a recitační, včetně moderace. Přípravné studium je určeno dětem od pěti do sedmi let. Žák je s ohledem na věk zařazen do jednoletého nebo dvouletého Přípravného studia

5.4.1 Studijní zaměření Přípravné studium

Učební plán

Předmět	1. ročník (p1)	2. ročník (p2)
Dramatická a přednesová průprava I(p1) a (p2)	2	2

Poznámka:

p1- výuku navštěvují žáci předškolního věku, zkratka- DPP I

p2- výuku navštěvují žáci od 6 let věku, zkratka -DPP 2

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Dramatická a přednesová průprava

1.ročník

žák

- soustředěně naslouchá druhým
- vyjmenuje zadaná pravidla hry
- se podřídí společnému cíli skupiny
- se aktivně podílí na vytváření hry

2. ročník

žák

- aktivně se zapojí do hry a činnosti skupiny
- při pohybu s partnery ve volném prostoru pojmenuje směr pohybu (dopředu, dozadu, vpravo, vlevo, nahoru, dolů)
- v jednoduchých básních a písničkách dodrží určené tempo a hlasitost hlasového projevu
- uposlechne pokyny učitele

5.4.2 Studijní zaměření Dramatická tvorba

Učební plán

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Dramatická interpretační průprava* ^a	1,5	1,5									
Dramatická kolektivní tvorba**			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Žánrová tvorba***			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Umělecký přednes****			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka:

Zkratky: *DIP, **DKT, ***ŽT, ****UP

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Základní studium

I. stupeň

Vyučovací předmět: Dramatická a interpretační průprava (DIP)

1. ročník

žák

- učí se kultuře mluvního projevu a základům pohybového vyjádření a sdělení
- pohotově a přirozeně reaguje fyzickým jednáním na vnější i vnitřní podněty
- v improvizacích a etudách zaměřených na rozvíjení fantazie a představivosti dosahuje výrazného a pravdivého zveřejnění citového a smyslového zážitku
- učí se vzájemné komunikaci a sebekontrolě
- vnímá svoje postavení v rámci kolektivu
- učí se naslouchat
- uposlechne pokyny vyučujícího

2. ročník

žák

- prohlubuje si schopnost kolektivní umělecké tvorby směřující od spontánního dětského dramatického projevu k zvládnutí schopnosti samostatné a kultivované komunikaci (hlasem, pohybem, gestem, psaným slovem a projevem)
- dokáže vysvětlit základní postupy v rámci dramatických her, založených čistě na pohybu či slově, příp. krátkém improvizovaném příběhu
- dokáže projevit základní lidské emoce (radost, smutek, štěstí, strach, hněv atd.)
- aktivním a tvůrčím přístupem se podílí na kolektivních aktivitách
- umí zhodnotit svoji práci i práci svých spolužáků
- dokáže přijmout kritické připomínky
- dokáže se podřídit kolektivu
- uposlechne pokyny učitele

Vyučovací předmět: Dramatická kolektivní tvorba (DKT)

3. ročník

žák

- rozvíjí základy techniky řeči a schopnost práce v dramatické skupině
- dokáže vysvětlit základní postupy dramatických her, založených čistě na pohybu či slově, příp. krátkém improvizovaném příběhu a dokáže je pravdivě zrealizovat
- zvládá jednoduchou etudu či dramaturgii a dokáže zachovat její formu i při výměně rolí
- dbá na gramatiku a slovesnost
- vnímá změnu tempa a dynamiky verbálního projevu
- je schopen sebereflexe
- je schopen přijímat kritiku ke svému výkonu
- sám aktivně přichází s novými podněty
- dokáže se orientovat v prostoru
- dokáže improvizovat na dané i libovolně zvolené téma
- učí se pohotově reagovat
- respektuje názory a připomínky většiny
- dokáže zhodnotit svoji práci

4. ročník

žák

- rozvíjí znalosti dramatiky a slovesnosti
- je schopen samostatného přednesu
- v kolektivní improvizaci zvládá jednoduchou dramatickou situaci a dialog s partnerem
- je schopen samostatného krátkého vyjádření v psaném textu
- je schopen interpretace textu
- zvládá správnou výslovnost, artikulační, dechová a hlasová cvičení
- uplatňuje správné technické návyky v mluveném projevu
- dokáže pracovat s rekvizitou
- dokáže popsat charakter postavy v zadaném úkolu
- dodržuje správné držení těla
- je schopen přijímat kritiku a též dokáže kriticky reagovat na práci spolužáků
- ctí zákony kolektivu
- aktivně přináší nové nápady a podněty do výuky

5. ročník

žák

- rozumí námětu i pointě v dramatické etudě
- zvládá jednoduchou slovní improvizaci
- rozvíjí verbální schopnosti a je schopen moderování
- dokáže vypracovat jednoduchý scénář pro moderaci (náplň i jednotlivé body)
- rozvíjí správnou výslovnost, artikulační, dechová a hlasová cvičení, uplatňuje správné technické návyky v mluveném projevu
- je schopen fixace dramatického tvaru
- podílí se na kolektivní improvizaci
- ví, co je stylizace
- je schopen sebereflexe

6. ročník

žák

- rozumí námětu i pointě v dramatické etudě
- zvládá jednoduchou slovní i pohybovou improvizaci
- upevňuje základní principy verbálních schopností a rozvíjí své moderátorské schopnosti, poznatky a zkušenosti
- zdokonaluje správnou výslovnost, artikulační, dechová, hlasová a rezonanční cvičení a uplatňuje správné technické návyky v mluveném projevu
- zvládá interpretaci poezie a prózy a dokáže provést jednoduchou analýzu textu
- je schopen logického čtení - pauzy, frázování, intonace, důrazy...
- dokáže stručně vystihnout hlavní myšlenku daného díla a zaujmout vlastní postoj a názor, případně ho obhájit
- dokáže vyjmenovat a vysvětlit základní pojmy divadelních výrazů
- je schopen vlastní, konstruktivní kritiky
- je schopen napsat autorský text na dané téma

7. ročník

žák

- prokazuje samostatnost ve volbě výrazu pro daný obsah
- zvládá vnitřní a vnější charakteristiku role
- je schopen tvořivé a kultivované interpretace s vlastní invencí
- podílí se aktivně na přípravě a realizaci jednotlivých dramatických vystoupení
- rozvíjí verbální i pohybové schopnosti
- dokáže rozvíjet ve slovním i dramatickém projevu zadané téma
- zná základní principy výstavby dramatické postavy a dramatické situace
- aktivním a inspirativním přístupem se podílí na absolventském představení

Vyučovací předmět: Žánrová tvorba (ŽT)

3. ročník

žák

- zná základy teatrologie a formy dramatického umění
- zná základy inscenační tvorby a tvůrčího procesu
- zvládá daný hudební, výtvarný či literární námět formou dramatické pohybové improvizace
- je schopen koncentrace a soustředění
- je schopen synchronizovaného projevu (pohybová a mluvená složka přednesu)
- je schopen estetického cítění a vnímání
- je schopen tvůrčího a kreativního přístupu
- je schopen pochopit svoji roli v kolektivu
- je schopen zvládat kritiku

4. ročník

žák

- je schopen vybrat text pro rozhlasovou tvorbu a dokáže ho zpracovat (rozhlasová hra, pohádka, cestopis, anotace, literární pásmo, poetické pásmo)
- je schopen obsadit spolužáky do rozhlasových rolí a zdůvodnit jejich výběr

- jako rozhlasový režisér je schopen spolužáky vést, rozebrat jejich role a charaktery
- ví, co je stylizace a nadsázka
- dokáže vysvětlit a obhájit svůj dramaturgický záměr
- je schopen rozvahy nad hudební složkou
- dokáže vybrat adekvátní hudební složku
- je schopen vědomě pracovat s pauzou, intonací, hlasitostí, zabarvením hlasu, temporytmem
- dokáže formou přednášky na mikrofon vysvětlit základní body rozhlasové tvorby
- je schopen předvést svoji práci publiku a přijmout kritiku a hodnocení

5. ročník žák

- dokáže v improvizčních cvičeních prohloubit svou tzv. improvizční kondici (spontaneitu, fluenci, originalitu tvorby atd.)
- je schopen popsat základní postupy improvizčního procesu, které jsou založeny čistě na pohybu či slově, příp. krátkém improvizovaném příběhu
- je schopen popsat základy dabingové práce, včetně terminologie
- je schopen vybrat filmovou ukázkou a zdůvodnit její výběr
- je schopen obsadit spolužáky do dabingových rolí a zdůvodnit jejich výběr
- je schopen obsadit spolužáky do filmových rolí a zdůvodnit jejich výběr
- je schopen synchronizace obou složek do celkového tvůrčího záměru
- vědomě pracuje s pauzou, intonací, hlasitostí, zabarvením hlasu, temporytmem
- je schopen předvést svoji práci publiku a přijmout kritiku a hodnocení

6. ročník žák

- dokáže v improvizčních cvičeních prohloubit svou tzv. improvizční kondici (spontaneitu, fluenci, originalitu tvorby atd.)
- je schopen popsat základní postupy improvizčního procesu, které jsou založeny čistě na pohybu či slově, příp. krátkém improvizovaném příběhu
- je schopen popsat základy televizní a filmové práce, včetně terminologie
- je schopen vybrat televizní či filmovou ukázkou a zdůvodnit její výběr
- je schopen obsadit spolužáky do rolí a zdůvodnit jejich výběr
- je schopen obsadit spolužáky do rolí realizačního týmu (kameraman, pomocný režisér, klapka, maskér (atd.) a vysvětlit jejich náplň práce
- je schopen zrealizovat krátkou televizní či filmovou scénu
- je schopen polemiky a kritiky
- vědomě pracuje s pauzou, intonací, hlasitostí, zabarvením hlasu, temporytmem

- je schopen předvést svoji práci publiku a přijmout kritiku a hodnocení

7. ročník

žák

- zvládá improvizaci v různých dramatických žánrech (komedie, drama, groteska, klauniáda, one man show, apod.)
- je schopen logického čtení - pauzy, frázování, intonace atd.
- dokáže rozvíjet ve slovním i dramatickém projevu zadané téma
- zvládá vědomou interpretaci poezie a prózy
- dokáže klást důraz na estetiku projevu
- sám připraví pro spolužáky náplň hodiny (dokáže zadat úkoly a následně objektivně zhodnotit jejich provedení)
- formou přednášky dokáže plynule vysvětlit rozdíly mezi prací v rozhlasu, dabingu, televizi a filmu
- je schopen kolektivní diskuse
- je schopen přijmout kritická stanoviska spolužáků i učitele
- dokáže obhájit své stanovisko, popřípadě hledat způsob řešení problému
- je schopen samostatné přípravy pro veřejné vystoupení

Vyučovací předmět: Umělecký přednes (UP)

3. ročník

žák

- po konzultaci s učitelem vybere text, kterému zcela porozumí
- dokáže vysvětlit hlavní myšlenku
- zvládne svými slovy říci děj
- dokáže číst po logických celcích
- dokáže fixovat text v krátkých celcích při hodině
- dokáže se plně koncentrovat
- vědomě pracuje se silou hlasu, rytmem, tempem a gradací
- zvládá artikulační a dechová cvičení

- dokáže připravit jazykovou rozcvičku pro spolužáky a propojí ji s pohybovými prvky
- dokáže rozlišit prózu a poezii
- zvládne napsat krátkou báseň na libovolné či zvolené téma
- zvládne artikulační a dechová cvičení
- dokáže se zcela uvolnit
- dokáže pracovat s emocemi v rámci svého přednesu
- je schopen představit spolužákům svoje oblíbené dílo a stručně je seznámit s autorem
- zvládá sebereflexi

4.ročník

žák

- je schopen vyhledat text, který odpovídá jeho věkového kategorii, je schopen mu porozumět a obhájit jeho výběr
- je schopen rozlišit, co je próza, poezie a dramatický text a uvést příklady
- pracuje s mluvidly a rozvíjí interpretační schopnosti
- je schopen částečně fixovat text při výuce
- fixuje text při domácí přípravě
- je schopen vysvětlit hlavní myšlenku
- dbá na celkový estetický dojem přednesu
- zvládá a zdokonaluje svůj projev při hlasových a artikulačních cvičeních
- kreativně se podílí na paměťových cvičeních
- zaujímá správný postoj a celkové držení těla při uměleckém přednesu
- vědomě pracuje se silou a hloubkou hlasu, dechem, rezonancí, artikulací a gradací
- je schopen zcela pochopit daný text
- dokáže interpretovat vlastní tvorbu
- dokáže navázat komunikaci s divákem a udržet jeho pozornost
- představí spolužákům tvorbu svého oblíbeného autora
- dbá na celkový, estetický dojem svého projevu

5. ročník

žák

- orientuje se v základních uměleckých pojmech
- rozvíjí dechová cvičení, práci s hlasem a správným držením těla
- pojmenuje základní pojmy výrazového přednesu a uvede jejich příklad
- uplatní při práci s textem základní prvky přednesu, zejména výraz, významový přízvuk, intonaci, tempo, rytmus, pauza, gradace a dynamika
- ví, co je pointa
- je schopen porozumět autorově myšlence, interpretovat ji a zaujmout k ní své stanovisko

6. ročník

žák

- vědomě používá rezonanční a dechové techniky během přednesu
- aplikuje zásady správné dikce při interpretaci textů
- dokáže se plně koncentrovat
- je schopen vybrat adekvátní literární předlohu a interpretovat ji v plném rozsahu
- je schopen autorského psaní
- zvládne napsat bodový scénář k programu
- dokáže improvizovat se spolužákem při moderování programu
- dokáže vhodně a rychle reagovat
- je schopen logických škrťů v textu
- plně se orientuje v literárních pojmech

7. ročník

žák

- aplikuje naučené poznatky z předešlých ročníků při interpretaci textů
- je schopen porozumět textu v plném rozsahu a napsat krátký literární útvar na volné nebo dané téma
- v plné šíři ovládá výrazové prvky (dynamiku, rytmus, melodii řeči, důraz

na předložky a slova, správnou výslovnost zdvojených souhlásek, dodržuje dlouhé samohlásky atd.)

- je schopen adekvátního a přiměřeného nonverbálního projevu
- dokáže propojit všechny výrazové prvky v ucelený, estetický, umělecký projev, který je schopen předvést při vystoupení pro veřejnost

II. stupeň

Vyučovací předmět: Dramatická kolektivní tvorba (DKT)

I. ročník

žák

- zvládá jednoduchou etudu či dramatizaci a dokáže zachovat její formu i při výměně rolí
- zvládá prodloužený výdech a základy dechové opory v hlasových cvičeních
- zvládá rezonanci na přední opoře a měkký hlasový začátek
- zvládá krátké, pointované sdělení
- zvládá samostatné, jednoduché, slovní vyjádření
- přináší nové náměty a podněty pro tvůrčí kolektivní práci
- dokáže přijmout kritiku, zaujmout k ní stanovisko a vyvodit závěr
- zhodnotit práci spolužáků

II. ročník

žák

- zvládá základy správného držení těla a primárních výrazových prostředků
- zvládá v jednoduchých artikulačních cvičeních a říkadlech dodržovat rytmičnost a melodičnost řeči, vyslovování všech hlásek a zdvojených souhlásek, dodržování dlouhých samohlásek
- zvládá intonaci a modulaci
- aplikuje zásady správné dikce při interpretaci textů
- je schopen vybrat literární předlohu a interpretovat ji v plném rozsahu
- zvládá rozeznat a odůvodnit podtexty
- ctí zásady kolektivní práce
- je schopen konstruktivní diskuze
- přináší nové náměty a podněty pro tvůrčí kolektivní práci
- je schopen sebereflexe

III. ročník

žák

- vědomě usiluje o správné držení těla (pocit osy)
- umí zaujmout a přednesem a tvořivým psaním vyjádřit osobní vztah k tématu (včetně literární předlohy)
- uvědomuje si prostorové vztahy (před, za, nahoře, dole), umí rychle vytvářet formace v prostoru (dvojice, trojice, skupiny), se změnou rytmu
- zvládá krátké pointované slovní sdělení (mluvené i psané) a jednoduchou charakterizaci
- při práci v souboru umí prakticky uplatnit své schopnosti a dovednosti v uceleném inscenačním tvaru
- zvládá v kolektivní improvizaci jednoduchou dramatickou situaci s možností rozhodnout svým jednáním její řešení

IV. ročník žák

- umí samostatně, jednoduše a se zaujetím slovně vyjádřit své zážitky, myšlenky a emoce
- dokáže vědomě pracovat s literaturou (vybírat texty, které ho zaujaly, odůvodnit výběr, shrnout děj a vyjádřit stručně hlavní myšlenku)
- zvládá jednoduché samostatné slovní vyjádření
- dokáže navázat kontakt s publikem, předpokládá již jeho reakce
- zvládá základní pravidla dialogu
- zvládá jevištní, prostorové vnímání
- umí pracovat se skutečnou i imaginární rekvizitou
- dokáže v dialozích přirozeně navazovat i improvizovat
- svými nápady a tipy se podílí na scénickém a zvukovém řešení realizace díla
- chápe divadelní tvorbu, jako ucelenou, kolektivní práci

Vyučovací předmět: Žánrová tvorba (ŽT)

I. ročník žák

- podílí se aktivně a tvořivě na přípravě a realizaci kolektivního inscenačního tvaru
- zvládá technicky i výrazově na úrovni kultivované přirozenosti svůj úkol v rámci inscenačního tvaru
- vědomě uplatňuje v pohybových dramatických improvizacích na daný hudební námět prostorové, rytmické a dynamické cítění

II. ročník žák

- zvládá v nadsázce různé výrazové varianty řečových cvičení

- logicky chápe myšlenku autorova textu a je schopen ji obohatit o vlastní interpretační postoj
- vědomě pracuje se základními výrazovými prvky přednesu (významový přízvuk, pauza, intonace, tempo, rytmus, gradace, dynamika, síla hlasu), jako s prostředky pro sdělení a dokáže s nimi vědomě pracovat
- rozpozná, kdy vlastní produkce vychází z přirozeného a v rámci daného žánru pravdivého jednání
- komunikuje a spolupracuje s partnerem
- tvoří ve spolupráci s ostatními krátké literární nebo dramatické tvary
- ctí pravidla a zásady kolektivní práce
- zvládá přijmout kritické připomínky a případně o nich vést polemiku

III. ročník

žák

- vědomě pracuje s nabytými odbornými mluvními dovednostmi
- samostatně si vybírá vhodný text, tvořivě a kultivovaně jej interpretuje formou přednesu nebo dramatického výstupu (monologu, dialogu)
- je schopen okamžité fixace textu
- dokáže předvést dramatickou pohybovou improvizaci na daný námět
- je schopen pantomimického projevu
- dokáže kreativně ztvárnit pantomimický úkol na zadané téma
- zvládá přijmout kritické připomínky a případně o nich vést polemiku
- dokáže vybrané dílo zařadit do sociálně historických, kulturních souvislostí

IV. ročník

žák

- zvládá jednoduchou slovní improvizaci (reportáž, konferování, výklad, přednáška apod.)
- podílí se scénograficky na tvorbě uceleného inscenačního tvaru
- dokáže vybrat zvukovou složku pro konkrétní inscenační záměr
- dokáže kultivovaně vyjádřit své myšlenky a emoce
- experimentuje v různých formách a žánrech
- prezentuje scénografii současného českého nebo světového scénografa dle vlastního výběru
- podílí se tvořivě na přípravě a realizaci kolektivního inscenačního tvaru

Vyučovací předmět: Umělecký přednes (UP)

I. ročník

žák

- prohlubuje znalost rezonančních a dechových technik, dokáže je aplikovat v projevu i přednesu
- orientuje se v literárních pojmech i žánrech

- zvládá paměťová, artikulační a dechová cvičení
- pracuje vědomě s dechem
- dokáže uplatnit kondiční vybavenost jazykovými rozcvíčkami
- dokáže vystavět jazykové rozcvíčky pro spolužáky

II. ročník

žák

- zvládá interpretaci libovolného textu
- je schopen přednesu autorského textu
- ovládá výrazové prvky projevu v plné šíři
- zvládá základní dovednosti technik moderace
- zvládá automaticky nonverbální techniku v přednesu

III. ročník

žák

- aplikuje techniku rezonance k zesílení hlasitosti bez vyvíjení síly na hlasové ústrojí
- vybírá si samostatně a nastuduje náročnější texty, tvořivě a kultivovaně je interpretuje formou přednesu nebo dramatického výstupu (monologu, dialogu)
- dokáže při přednesu navázat kontakt s diváky a udržet jejich pozornost
- prezentuje se při různých kulturně – společenských akcích

IV. ročník

žák

- uplatní znalosti a dovednosti vlastní vyjadřovací techniky
- zvládá slovní improvizaci
- podílí se tvořivě na přípravě a realizaci daného úkolu
- je již zcela připraven pro kultivovaný přednes na veřejnosti
- je již zcela připraven pro kultivovaný přednes na veřejnosti
- dokáže kriticky zhodnotit svoji práci
- přednes je již ve všech požadovaných aspektech na vysoké umělecké úrovni
- prezentuje se při různých kulturně – společenských akcích

6 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

V naší škole se mají možnost vzdělávat také žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (SPUCHU - specifické poruchy učení a chování, poruchy laterality, dysfunkční poruchy, ADHD, ADD). Na základě odborné diagnostiky pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálně pedagogického centra a žádosti rodičů (zákonného zástupce) vypracuje třídní učitel společně s ostatními vyučujícími, individuální vzdělávací plán (IVP), který vychází ze schopností a potřeb dítěte (míry postižení) a je schválen ředitelem školy. Tento IVP je během školního roku průběžně kontrolován, je hodnocen

jeho přínos pro žáka, případně je doplňován nebo upravován podle vzdělávacích potřeb žáka. Zákonní zástupci jsou s těmito skutečnostmi vždy seznamováni.

Další podmínkou pro vytvoření IVP je skutečnost, kdy míra handicapu u takového žáka znemožňuje výuku podle školního vzdělávacího programu. Individuální vzdělávací plán nevytváříme, pokud míra handicapu umožňuje žákovi plnit výstupy ŠVP, přičemž postupujeme v souladu s možnostmi individuálního přístupu k znevýhodněným žákům (pomalejší postup, jiné rozvržení učiva v rámci školního roku, výuka v kratších blocích apod.). Tyto možnosti uplatňujeme i u nedagnostikovaných žáků, pokud to vyžaduje jejich momentální situace.

7 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Pro žáky, kteří jsou diagnostikováni jako mimořádně nadaní, může škola na základě žádosti zákonných zástupců žáka, potvrzení příslušného zařízení (pedagogicko-psychologická poradna, speciální pedagogické centrum) a souhlasu ředitelky školy, vypracovat individuální vzdělávací plán (IVP). IVP vypracovává škola zpravidla na jeden školní rok.

Bez potvrzení příslušného zařízení IVP nevytváříme.

Žáci s mimořádnými dispozicemi k uměleckému vzdělávání jsou vedeni k větší samostatnosti při domácí přípravě, jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly, jsou systematicky zapojováni do aktivit organizovaných školou a do reprezentace školy. Na žáky jsou kladeny vyšší nároky odpovídající jejich dovednostem a schopnostem, jsou vedeni k získávání a ověřování poznatků z různých pramenů.

Pro pokračování v jejich rozvoji jsou žákům doporučovány střední a vysoké školy s uměleckým zaměřením.

Vyhledávání žáků s mimořádnými dispozicemi k uměleckému vzdělávání je jedním z úkolů uměleckého školství.

O posílení hodinové dotace pro individuální výuku u žáků s mimořádnými dispozicemi k uměleckému vzdělávání rozhoduje ředitelka školy na základě doporučení učitele příslušného oddělení nebo oboru.

8 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

8.1 Zásady a způsob hodnocení žáků

Cílem vzdělávání na ZUŠ není jen hodnocení žáků, ale získání uměleckého vzdělání a rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život i pro získávání informací a učení se v průběhu celého života.

Hodnocení je potřebné a nutné pro:

- zpětnou vazbu pro žáka (v čem se zlepšil, v čem ještě chybí, jak postupovat dál)
- motivaci pro další práci
- informaci o pokroku vzhledem k vytyčeným cílům vzdělávání

Naše formy ověřování vědomostí a dovedností žáka jsou:

- průběžné hodnocení v průběhu a při dokončení práce
- plnění domácí přípravy

- kontrola úrovně plnění školních výstupů
- postupové a závěrečné zkoušky
- veřejná vystoupení (HO a LDO), výstavy (VO)
- ústní zkoušení, písemné testy
- sebehodnocení žáka
- vzájemné hodnocení žáků mezi sebou
- konzultace s ostatními učiteli

Kritéria (podle čeho hodnotíme):

- osvojení potřebných vědomostí, činností a jejich tvořivá aplikace
- píle žáka a jeho přístup ke vzdělávání
- individuální pokrok žáka (ve vztahu k osobnímu maximu)
- sumativní hodnocení plnění cílů vzdělávání v porovnání s ostatními žáky
- úroveň a spolehlivost veřejné prezentace žáka (koncerty, výstavy, vystoupení)

Vyučující seznamuje žáka s hodnocením výkonu po každé hodině i po vystoupení či výstavě, klasifikaci zdůvodňuje a upozorňuje žáka, co by měl udělat pro zlepšení výkonu.

V individuální i kolektivní výuce vyučující zajistí zapsání známky či slovního hodnocení do Žákovské knížky a do Třídní knihy.

Při celkové klasifikaci přihlížíme k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat pro určité vysvětlitelné indispozice.

V hudebním oboru musí být žák z teoretických předmětů vyzkoušen alespoň dvakrát za každé klasifikační období. V individuální výuce klasifikujeme minimálně jedenkrát v měsíci.

V hudebním oboru v základním studiu I.stupně probíhají postupové zkoušky na konci školního roku před komisí, která je složená z nejméně z tří vyučujících hudebního oboru. Z důvodu mimořádných okolností ve státě (např. nouzový stav, krizový stav), kdy byla znemožněna osobní přítomnost žáků na vyučování, se postupové zkoušky konat nemusí. Absolventi 1.stupně ukončí studium v průběhu 2.pololetí absolventským vystoupením nebo Závěrečnou zkouškou.

Žáci II. stupně jsou hodnoceni na základě průběžné klasifikace a podle úrovně a četnosti jejich veřejných vystoupení. Absolventi II. stupně ukončí studium absolventským vystoupením nebo Závěrečnou zkouškou.

Ve vyučovacích předmětech Hudební nauka, Kolektivní interpretace a Sborový zpěv postupové zkoušky neprobíhají - klasifikace na vysvědčení je na základě pravidelné přítomnosti ve vyučování, na zkouškách a na vystoupeních, průběžné klasifikace, odpovídající domácí přípravy.

V Literárně dramatickém oboru i ve Výtvarném oboru využíváme několik forem hodnocení. Dílčí úkoly při práci v hodině hodnotíme ústně. Celkovou práci v hodinách potom jednou měsíčně známku, zapsanou do Třídní knihy a Žákovské knížky.

V pololetí dostávají žáci Výpis z vysvědčení, na konci školního roku Vysvědčení, kde jsou hodnoceni známku za I. a II. pololetí.

8.2 Oblasti vlastního hodnocení školy

- Průběh vzdělávání – uplatňování výchovných a vzdělávacích strategií ze strany učitelů
- Výsledky vzdělávání – dosahování ročníkových výstupů vyučovacích předmětů ze strany žáků
- Personální a materiální podmínky ke vzdělávání
- Informační a komunikační systém školy
- Řízení školy

Vlastní hodnocení školy zpracováváme v pravidelných šestiletých cyklech.

Příloha

Jak se chovám na koncertě a na představení

(Poučné devatero)

1. Přijdu včas, alespoň 10 minut před zahájením.
2. Přijdu vždy ve slavnostním oblečení, nejen pokud sám vystupuji. Slušným oblečením dávám najevo úctu účinkujícím.
3. Sedím až do konce na místě, které jsem si vybral, nepřecházím! Pokud potřebuji z nutných důvodů odejít ze sálu během koncertu, odejdu mezi jednotlivými čísly při potlesku.
4. Nebavím se při vystoupení jiného muzikanta, ani nedělám obličej, pokud se někomu něco nepovede.
5. Nešustím, ani jinak nevyrušuji.
6. Pokud je skladba vícevětá, tleskám až na konci, nikdy mezi větami.
7. Tleskám jako poděkování za výkon umělci.
8. Z koncertu odcházím až po potlesku posledního účinkujícímu.
9. Mám vypnutý mobil.